

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 6 (2865) 2005 FEBRUARY-VASARIS 8 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Stipendininkai - kur jūs?

Prieš šimtą metų Lietuvos miesteliuose rusiška keturklasę baigę buvo laikomi mokytais baltarankiais, sugebančiais daug ką papasakoti, kas naujo už parapijos ribų. Tada daugeliui to gal užteko.

ŠIANDIEN toks kuklus uždarumas dingęs. Jau visas pasaulis vos ne viena "parapija". Tik vadovas dar neišaiškintas, bet dėl vadovavimo akivaizdžiai vyksta gana žiaurios kovos. Po šimto metų pasakyti, kas iš tikrųjų yra "mokyta" neįmanoma. Iš pagrindų pasikeitusi gyvensena žmogų nuo pat jaunystės kreipia kiek galima didesnės apšvietos linkme. Be aukštojo mokslo ar įgytų specialybių jaunam žmogui gyvenimo kūrimas darosi vis labiau sudėtingas. Todėl nenuostabu, kad jaunimas (su nedidelėmis išimtimis) siekia aukštojo mokslo, specializuojasi, neatsilieka nuo technologinės spartos, su kuria reikia derintis net ir mokslus baigusiems. Siekiama mokslinių laipsnių, platesnio pažinimo, ir jau nebėra ribos, prie kurios reikėtų sustoti. Džiugu, kad ir lietuviškasis jaunimas tiek tėvynėje, tiek išeivijoje yra ne kitoks. Galime pagrįstai net pasididžiuoti labai iškiliais mokslininkais, išsiveržusiais į "plačiuosius vandenis". Jie garsina Lietuvą. Kad tai plačiu mastu vertiname, užtektų dirštelti į stipendijų fondus, kurių nemažai esama. Štai spaudoje skaitome, kad per 18 metų iš Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) fondo stipendijomis buvo paremti 50 studentų, išmokėta daugiau kaip 200,000 dolerių, ir Fonde lėšų nebelikę. Fondo valdytojai kreipiasi į visuomenę prašydami aukų, kad būtų galima tęsti pradėtą studentų paramos darbą.

Tokie kreipiniai aukotojų nebenustebina. Tik ryšium su tuo kyla klausimas, ar ne per mažai rašoma apie stipendijas gavusius, mokslus baigusius? Rodos, tie žmonės neturėtų dingti iš lietuviškos visuomenės, kuri juos rėmė. Pasigirsta balsų, kad stipendijų skyrimas, mokslinių siekių apvainikavimas turėtų būti labiau garsinamas. Tiesa, apie kai kuriuos absolventus spaudoje privačia iniciatyva parašoma. Pridedamos net ir nuotraukos. Prie visos informacijos vertėtų pridėti ir apie stipendijas – koks fondas parėmė, kokia suma ir kada. Tai sustiprintų ir aukų telkimą. Kai informacija apie stipendininkus per menka, jautresni aukotojai net iki įtarinėjimų nueina. O tai jau kenkia bendram reikalui. Kitas klausimas – tai paremtų absolventų dingimas iš lietuviško akiračio. Visuomenė, remdama savuosius turbūt tikisi, kad paremtasis nedings, kad šalia įgyto profesinio darbo ras laiko ir lietuviškam gyvenimui, bent dalyvaus, bent aukomis parems ir kitus. Gerų pavyzdžių matome, ir ačiū jiems. Tačiau jų turėtų būti daugiau. Gal ir būtų, jei mokslų siekiantys lietuviai stipendininkai būtų labiau viešumon keliami ir traukiami kokion nors veiklon. Mokslo siekiai ir išlikimas savimi nėra nesuderinami dalykai. Č.S.

Koplytstulpis prie Kauno Technologijos universiteto Telekomunikacijų ir elektronikos fakulteto rūmų, skirtas 1991 metų sausio 13-osios aukoms. Koplytstulpio kryžiaus autorius - tautodailininkas, inžinierius Ginutis Dudaitis. Paminklo iniciatorius - dr. Juozas Sveikata

Nuotr. S. Sajausko

Įpareigojanti sukaktis

Lietuvos nepriklausomybė mus įpareigoja

DR. JONAS KUNCA

Negausi patriotų grupė paskelbė Lietuvos nepriklausomybę 1918 vasario 16 d. Suredaguoti aktą ir padėti po juo parašus nebuvo taip sunku. Suorganizuoti valstybę neturint nei administracijos, nei kariuomenės, nei pinigų buvo labai sunku – reikėjo milžiniškų pastangų, išminties ir ištvermės. Nelengviau buvo apginti Lietuvą nuo iš visų pusių puolančių priešų neturint tinkamos ginkluotės. Vienu žodžiu tai buvo stačiai stebuklingas užmojis, kurio dėka Lietuvos valstybė išsilaikė iki šių dienų ir užsitikrino ateitį.

Man peršasi mintis, kad mums palikuonims priderėtų ne vien iškilėmis paminėti tą istorinę datą, bet ir prisiminti, jog ji įpareigoja mūsų kartą įrodyti darbais savo dėkingumą prisidedant prie Lietuvos ekonominio ir

dvasinio ugdymo. Valstybės administracijoje dar trūksta tvarkos ir drausmės.

Naujai išrinktas seimas turėtų išleisti įstatymą, padidinantį bausmes nesąžiningiems pareigūnams bei tarnautojams ir prižiūrėti, kad vyriausybė jį vykdytų. Neužtenka nusikaltusį atleisti iš

darbo. Jis privalo atsilyginti už padarytą žalą ir būti pasodintas už grotų. Tik tada išnaudotojai nustos piktnaudžiauti užimama vieta. Eilė aukštųjų pareigūnų pigiai prisipirko po 5 – 20 sklypų, o kiti piliečiai apie tai net nežinojo.

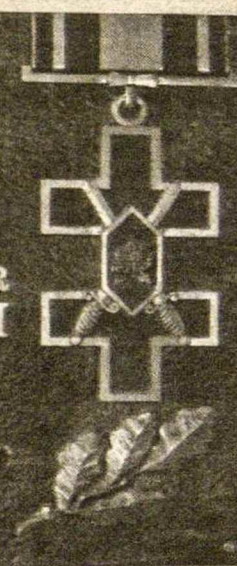
Nukelta į 2-ą psl.

LIETUVOS DIDVYRIAMS

**KTU RADIOELEKTRONIKOS
FAKULTETO STUDENTAMS**

**VIRGINIJUI DRUSKIUI IR
RIMANTUI JUKNEVIČIUI**

**1991 M. SAUSIO 13 D.
ŽUVUSIEMS VILNIUJE GINANT
TĖVYNĖS LAISVĘ**

Atminimo lenta Lietuvos didvyriams, Vyčio kryžiaus I laipsnio ordino kovotojams (po mirties) Virginijui Druskiui ir Rimantui Juknevičiui Kauno technologijos universiteto Telekomunikacijų ir elektronikos fakulteto rūmuose

Nuotr. S. Sajausko

Šiame numeryje

Įpareigojanti sukaktis - 1,2 psl.

Diplomatinė tarnyba ir išeivija - 2,3 psl.

Žymusis generolas Povilas Plechavičius - 4 psl.

Tradicinė lietuviška šeima-mokykla - 5 psl.

Per laiko slenkstį žengiant - 5 psl.

Koncertai universitete - 8 psl.

Vargonų muzikos žvaigždė - 8,9 psl.

Jaunojo kareivio nuotykių - 8,9 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760. LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, mėmo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos vyskupų konferencijos visuotinis posėdis įvyko Vilniuje sausio 19 d. Dalyvavo visi Lietuvos vyskupai ordinarai ir augziliarai (išskyrus užsienyje esantį vysk. E. Bartulį), apaštališkasis nuncijus arkiv. Peter Stephan Zurbriggen ir nunciatūros patarėjas mons. Charles Balvo. Nutarta, kad Romoje 2005-2006 m. studijuos vienuolika vyskupų parinktų kunigų ir pasauliečių. Vyskupai taip pat nutarė paskelbti savaitę prieš Gerojo Ganytojo sekmadienį (balandžio 11-17 d.d.) maldos už pašaukimus savaitę. Jie pritarė Lietuvos Caritas 2005-2008 m. strateginiam planui, su pataisomomis numatant, kad galutinė redakcija bus patvirtinta per LVK Socialinės tarybos ir Caritas direktoriaus susitikimą vasario pabaigoje. Nuspręsta leisti deramą bažnytinės teisės kvalifikaciją turintiems pasauliečiams būti teisėjais bažnytiniuose teismuose, kaip numato Kanonų teisės kodekso kan. 1420. Sulaukus Šventojo Sosto pritarimo bus viešai paskelbtos posėdžio metu patvirtintos nuostatos dėl nuolatinių diaikonų amžiaus, jiems keliamų išsilavinimo reikalavimų, liturginių valandų prievolės bei Bažnyčios išpareigojimų juos išlaikyti ir remti. Svarstyti bažnytinio turto apsaugos klausimai ir patvirtintas reikalavimas kunigams užtikrinti, kad jų parapijos turtas būtų deramai inventoriizuotas.

Kauno kunigų seminarija iškilmingai paminėjo 140 metų sukaktį 2004 m. gruodžio 4 d. Iškilmės prasidėjo Mišiomis Švčs. Trejybės šventovėje, vadovaujant kardinolui A.J. Bačkui. Po Mišių Kauno arkikatedroje bazilikoje aplankytas vyskupo Motiejaus Valančiaus kapas. Kauno arkivyskupijos konferencijų salėje surengtas iškilmingas minėjimas, kuriame apie seminarijos istoriją kalbėjo kardinolas Bačkis, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, kan. doc. Algimantas Kajackas, VDU Senato pirmininkas prof. Egidijus Aleksandravičius. Sveikinimo kalbas sakė bei atminimo dovanas įteikė Kauno meras Arvydas Gar-

baravičius bei kiti švietimo srities pareigūnai. Minėjimo metu grojo Kauno styginių kvartetas, giedojo seminarijos klierikų choras. Šiai progai išleistas leidinys Kauno kunigų seminarija. 140 metų.

Kauno atstatytoje Kristaus Prisikėlimo šventovėje tarp 2004 m. Kalėdų ir Naujųjų metų kiekvieną vakarą vyko iškilmingos pamaldos. Po dedikacijos iškilmių gruodžio 26, sekmadienio vakarą koncertavo Kauno sakralinės muzikos mokyklos chorai "Pastoralė" ir "Giesmė". Gruodžio 28 d. koncertavo Kauno valstybinis choras bei Kauno kamerinis orkestras, o gruodžio 31 d. - Kauno styginių kvartetas "Collegium".

Statyti Kristaus Prisikėlimo šventovę kaip padėkos Dievui už atgautą Lietuvos laisvę simbolį sumanyta 1922 m. Kaune, tuometinėje laikinojoje sostinėje. Projektas buvo parengtas 1932 m., o 1934 m. Lietuvos I Eucharistinio kongreso metu pašventintas iš Jeruzalės Alyvų kalno atvežtas kertinis akmuo. Šventovė buvo statoma daugiausia už Lietuvos gyventojų suaukotas lėšas. 1940 m. pavasarį jau buvo baigti pagrindiniai statybos darbai, kuriuos nutraukė sovietų okupacija. Stalino tiesioginiu nurodymu pastatas buvo konfiskuotas, po karo jame įkurdinta Radijo gamykla (vėliau - "Banga"). Prasidėjus Atgimimui, visuomenė ėmė reikalauti šventovę grąžinti tikintiesiems. Labai blogos būklės pastatas atiduotas 1993 m. Atstatymo darbams pastoviai trūko lėšų, 1993-1997 m. iš visuomenės suaukotų pinigų buvo vykdomi tik būtiniausi darbai. 1997 m. vyriausybė prisidėjo parama, o užbaigti atstatymą pasidarė įmanoma tik 2004 m. vasarą Kauno miesto savivaldybei paėmus 4 mln. litų paskolą.

Į Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės šventovę mėginta įsilaužti 2004 m. Kūčių naktį. Ryte atrasta, kad apgadintos šoninės šventovės durys. Antros Kalėdų dienos vakare bandyta įsilaužti į Šilutės šv. Kryžiaus šventovę per zakristijos langą, tačiau lango grotų piktadariams nepavyko išlaužti.

Diplomatinė tarnyba ir išeivija

Diplomatai rūpinasi gausiais išeiviais, ypač naujakuriais, kurių skaičiai Vakarų Europos kraštuose, Šiaurės Amerikoje ir Australijoje siekia 250,000. Išeiviai iš savo pusės talkina Lietuvos atstovybėms - Kanados lietuviai nupirko pastatą Lietuvos ambasadai Belgijos Briuselyje.

RIMANTAS MORKVĖNAS

Užsienio reikalų ministerijos patarėjas išeivijos klausimais

Stebėjau iš arti naujosios diplomatinės tarnybos gimimą, augimą ir brendimą, o tuo pačiu - diplomatinės ir išeivijos santykių evoliuciją, kadangi diplomatinį darbą dirbu 14 metų, nuo 1990-ųjų rudens.

Pradžioje labai rėmėmės užsienyje gyvenančių lietuvių pagalba. Kol buvome nepripažįstami kaip valstybė, dar dirbo ir egzilinė diplomatinė tarnyba atstovybėse Vašingtone ir prie Šv. Sosto bei konsulatuose JAV, Kanadoje, Venesueloje. Briuselyje mums teko darbą pradėti nuo nulio. Čia padėjo tolimos Kanados lietuviai - nupirko pastatą Lietuvos ambasadai. Romoje buvo lengviau - galėjau remtis ambasadoriaus Kazio Lozoraičio patarimais ir pagalba. Vėliau pusę metų dirbau kartu su šviesios atminties ambasadoriumi Stasiu Lozoraičiu. Dar lengviau buvo dirbti Niujorke. Mano pirmtakai jau buvo atlikę sunkiausius

isikūrimo darbus. Čia mūsų konsulas jau tikrai daug daugiau suteikė pagalbos vietos lietuviams, nei sulaukėme iš jų patys. Panaši evoliucija vyko daug kur.

Jokių būdu nenoriu pasakyti, kad dabar diplomatinis darbas tapo lengvas, o diplomatai - vieni "tinginiai". Užtenka, kad mus tik taip (arba niekaip) piešia žiniasklaida!

Pagrindinis diplomatinės tarnybos uždavinys - palaikyti ir plėtoti tarpvalstybinius ryšius, dvišalius ir daugiašalius. Tai labai sudėtinga. Daugelis mūsų partnerių turi žymiai didesnę patirtį. Pasaulyje esame vis dar nauji žaidėjai, tad nuolat, kiekviename žingsnyje, reikia "prasimušti". Taigi nelengva ir Vakaruose, jau nekalbant apie Rusijos nuolatinį spaudimą. Be to, dauguma mūsų atstovybių yra nedidelės, vos po kelis žmones. (Išimtys - tik Briuselis, Vašingtonas ir Maskva).

Šiuo metu Lietuvos diplomatinę tarnybą sudaro 51 diplomatinė ar konsulinė

atstovybė, gerokai išsibarsčiusios po pasaulį, ir centrinė administracija, t.y. URM. Taigi mūsų diplomatija - lyg tikras "šimtakojis" ar kitas gyvis su daugybe čiuptuvų, ypač - įvertinant dar ir nekarjerinius, garbės konsulatų, kurių yra jau 112. Tie "čiuptuvai" dabar pasiekia beveik visas užsienio lietuvių kolonijas. Neatsitiktinai LR įstatymas - Konsulinis statusas - tiesiogiai įpareigoja atstovybes palaikyti ir stiprinti ryšius su išeivija.

Darbas su užsienio lietuviomis, be abejo, yra labai svarbi diplomatinė ir konsulinė atstovybių veiklos sritis. Šio darbo didžioji ir sunkiausia dalis tenka konsulinėms pareigūnoms.

Ambasados ir konsulatų savo kasdiene veikla teikia išeiviams labai svarbią praktinę pagalbą. Konsulinių darbų apimtys dabar labai didelės ne tik Maskvoje, Karaliaučiuje ar Minske, bet jau ir Vakarų šalyse esančiose atstovybėse (ir jos dar vis auga).

Nukelta į 3-čią psl.

Įpareigojanti...

Atkelta iš 1-mo psl.

Aišku, kam jiems reikėjo tiek sklypų: spekuliacijai. Tokiem reikėtų palikti tik po 1-2 sklypus, o likusius nusavinti grąžinant sumokėtą sumą. Seimas, matyt, vengia padidinti bausmes, nes patys jo nariai yra įsivėlę į korupciją. Spauda ir piliečiai turėtų reikalauti, kad seimas pradėtų rimtai dirbti.

Švietimas irgi laukia pertvarkos. Mokyklų programos ir vadovėliai dažnai neatitinka mūsų valstybės ir tautos poreikių. Ką veikė Švietimo ministerija per 15 m., kad dar neužbaigė sutvarkyti šių problemų? Dabartinių pokyčių metu pareigūnai turėtų paruošti specialistus, kokių dabar reikia. Kitaip gavęs diplomą neturės darbo. Per švietimą reikia puoselėti patriotiškumą, kurio dabartinei kartai labai trūksta. Be dalykų dėstymo, mokyklos privalo lavinti vaikų protavimą. Šviesus protas yra pasisiekimo pagrindas asmeninyje ir tautos gyvenime. Tik blaiviai sugebančių galvoti piliečių šeima sugebės sukurti pažangią valstybę.

Mūsų politinėms partijoms trūksta subrandimo. Jos leidžia laiką kritikuodamos kitus ir besipešdamos tarp savęs. O reikėtų susirasti šviesaus proto vadus, kurie paruoštų partijų programas ir sugebėtų vadovauti.

Šalies spauda bene per daug skelbia sensacijų ir per mažai nešališkų analizių. Iš viso mėgstame daugiau kalbėti negu racionaliai veikti. O bet kokios pažangos pagrindas yra apgalvota veikla, o ne retorika. Iš to aišku, kad pagerbdami Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo tėvus, turėtume geriau atlikti savo pareigą Tėvynei - mažiau girtis ir daugiau dirbti.

Prieš dvejus metus trečią kartą aplankiau Lietuvą, po 60 metų praleistų svetur. Vaziavom ir į mano gimtinę prie Veliuonos. Laukai apleisti. O kadaise jie buvo gana derlingi. Šeimos namas išliko, nes prie jo tebėra didžiulis vaismedžių sodas. Kiti trobesiai bu-

vo sudeginti partizanų kovų metu. Pagalvojau: jeigu jau nėra kam apdirbti tų laukų, būtų geriau juos apšodinti mišku. Lai jis sau auga. Tokių apleistų žemių mūsų šalyje yra gana daug. Miškai pagražintų mūsų šalį. O medienos paklausa yra didelė ir nežada mažėti. Tokį miškininkystės projektą greičiausiai finansuotų ES.

Reikalingi pagerinimai nėra surišti su didesniu išlaidom. Turbūt dar sutaupyti juos igyvendindami. Pakaktų šiek tiek daugiau ryžto ir ištvermės. Taigi minėdami istorinę Vasario 16-tos dieną pasižadėkime pagerbti atstačiusius nepriklausomą Lietuvą ir žuvusius už jos laisvę. Mes jų neapvilsime.

Lietuviškas kryžius (autorius nežinomas)

Prie Kaišiadorių katedros su tikybos mokytojais (iš k.): kun. generalvikaras A. Jurevičius, vysk. J. Matulaitis, iš Magdeburgo vyskupijos (Vokietijoje) kun. G. Nachtevajus, ses. V. Plečkaitytė, katechetinio centro vadovė ir mokytojos

Diplomatinė tarnyba...

Atkelta iš 2-ro psl.

Londonė, Dublinė, Madride, Čikagoje, Niujorke ir kitur didžioji dauguma interesantų dabar yra naujakuriai, kurie tvarkosi aibes įvairiausių dokumentų. Tuo pačiu atstovybės jau yra tapusios natūraliais traukos centrais.

Kai kur jų patalpose net veikia lituanistinės mokyklėlės, organizuojami kultūros renginiai. Mūsų diplomatai labai dažnai dalyvauja ir kituose išeivių organizuotuose renginiuose. Daug kur jie atlieka ir bendruomenes "cementuojančią" funkciją. Beje, daugelyje atstovybių yra įdarbinti ir vietiniai lietuviai, kurie atlieka nediplomatinės, bet vis tiek svarbias funkcijas.

URM pamažu imasi vis didesnio vaidmens, formuojant santykių su išeivija politiką. Ministerijoje kol kas esu vienintelis pareigūnas, tiesiogiai atsakingas už darbą su išeivija (pati pareigybė atsirado prieš pusantros metų).

Mano vaidmuo – būti tam tikru tarpininku tarp užsienyje dirbančių diplomatų ir lietuvių bendruomenių. Esant reikalui, stengiuosi padėti sušvelninti atsiradusius nesusipratimus, kiek galėdamas patariu kolegoms šiais klausimais. Stengiuosi palaikyti kuo glaudesnius ryšius su atskirų kraštų lietuvių Bendruomenėmis, jų vadovais ir, žinoma, su PLB.

Lietuvių išeivijoje per paskutiniuosius keliolika metų įvyko labai didelių permainų. Užsienio lietuvių sąlygiškai galime suskirstyti į tris grupes – Etninių žemių, Rytų kraštų ir Vakarų šalių. Jie yra labai skirtingi, o ir tų bendruomenių "viduje" taip pat pastebima didelė įvairovė. Pirmosios dvi grupės yra po truputį mažėjančios, beveik nepasipildančios. Mat visa naujoji emigracijos banga atsidadė Vakaruose. Lietuvai yra brangūs visi lietuviai, nesvarbu, kur jie gyvena. Turime pagal išgales remti visus – etninę lietuvių, senuosius išeivius, ir naujuosius emigrantus. Labai svar-

bus yra ir paprasčiausias Tėvynės dėmesys jų problemoms. Pagrindinis prioritetas – lietuvių išlaikymas.

Daugiau kalbėsiu apie naująją išeivijos bangą. Galime pagrįstai tvirtinti, kad šiuo metu Vakarų Europos šalyse, JAV, Kanadoje ir Australijoje gyvena 200-250 tūkst. naujakurių iš Lietuvos. Tokius išvykusiųjų skaičius mini ir mūsų demografijos specialistai. Mano subjektyviu vertinimu, JAV jų įsikūrė apie 50 tūkst., D. Britanijoje – 50 tūkst., Airijoje – 30 tūkst., Ispanijoje – 30 tūkst., Vokietijoje – 10 tūkst., Norvegijoje – 5 tūkst., Kanadoje, Australijoje, Švedijoje, Danijoje – po 1 tūkst., kitose Vakarų Europos šalyse – po kelis šimtus. (Beveik visose šalyse yra polinkis tuos skaičius padidinti, bet tada suma neatitiktų paprasčiausios aritmetikos). Labai reiktų tikslesnių duomenų, bet šiais demokratijos laikais juos tikrai sunku pateikti – niekas negali priversti žmones būtinai registruotis atstovybėse.

Daugelyje Vakarų Europos šalių, Australijoje ir net JAV atskiruose regionuose naujakuriai jau vadovauja lietuvių Bendruomenėms. O senoji, daug nusipelnusi "dipukų" karta po truputį traukiasi iš aktyvios veiklos. Lietuviškų reikalų ir organizacijų "perėmimas", žinoma, nėra labai lengvas ir sklandus procesas. Vis tik jis vyksta nepalyginamai sklandžiau, negu tai vyko analogiškoje situacijoje po karo. Šiaip ar taip, naujakuriams daug lengviau, kur yra viešiančios struktūros, nei ten, kur viską tenka kurti nuo nulio.

Katalikų Bažnyčios vaidmuo, telkiant užsienio lietuvių kolonijas, visada buvo labai svarbus. Naujakuriai, be abejo, nėra ir nebus tokie aktyvūs parapijiečiai, kokie buvo "dipukai" ar prieškarinio emigrantai. Kita vertus, daugelis tų, kurie Lietuvoje visai ar beveik neapraktikavo, emigracijoje neišvengiamai priartėja prie Bažnyčios. Ypač

ten, kur dirba aktyvūs ir išradingi kunigai, patys atvykę iš Lietuvos. Jie sugeba pasitarnauti ne tik religijai, bet ir lietuvių. Prie parapijų dažnai veikia ir mokyklėlės, ir sporto salės, ir pabendravimo patalpos.

Be abejo, daug bendradarbiauju su TMID. Aktyviai dalyvauju visose jų tarpinyninėse struktūrose – darbo grupėse, koordinacinėse tarybose ir pan. Nemažai ginčijamės, bet tai dažniausiai tik į naudą. Iš Departamento aš daug sužinojau apie Rytų kraštų bendruomenes, o pats nepailsdamas skatinau šią įstaigą žymiai daugiau domėtis Vakarų kraštų lietuviais, naująją emigraciją. Džiaugiuosi, kad per paskutinius keletą mėnesių Departamentas pagaliau pajudėjo šia kryptimi.

Pasiūlymai

Lietuva visada bus suinteresuota savo tautiečių lobizmu užsienio šalyse. Turime siekti, kad svetur įsikūrę lietuviai išliktų Lietuvos patriotai. Neturime jų "pamiršti", tada ir jie nepamirš Tėvynės. Mūsų dėmesys nebūtinai visada reiškia tik pinigų, juolab didelių.

Biudžeto lėšų šiems reikalams, matyti, niekada nebus pakankamai. Reikėtų pagalvoti apie rimtą NVO išeivijos reikalams. Ji galėtų išsiplėtoti ir iš dabartinės PLB, bet ši turėtų dar labiau integruotis ir į Lietuvos, o ne tik išeivijos gyvenimą.

Bažnyčia turėtų sustiprinti savo misionierišką veiklą lietuvių kolonijose užsienyje, o ypač – naujosiose, kur nebuvo senųjų emigrantų, jų organizacijų ir tradicijų. Ten geriau tinka kunigai, atvykę iš Lietuvos, labiau suprantantys tų žmonių mentalitetą. Kunigų rotacija (lyg diplomatų) praplėstų jų pačių akiratį ir būtų labai naudinga jiems sugrįžus.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentu Išeivijos dalį būtina artimiau ir formaliau susieti su URM. Aki vaizdu, kad jokios realios veiklos, ypač – "tolimesniajame užsienyje" – be diplomatinės tarnybos visapusiškos pagalbos TMID atlikti negali. (Pasaulio lietuvis, 2005 m. 1 nr.)

SAVAITĖ LIETUVOJE

Lankėsi Lenkijos URM

Lenkijos naujasis užsienio reikalų ministeris Adam Daniel Rótfeld lankėsi Lietuvoje vasario 2 d. Susitikime su UR ministeriu Antanu Valioniu buvo aptarta: dvišalių santykių plėtotė Lietuvai ir Lenkijai įstojus į Europos sąjungą, Lenkijos prezidento planuojamas vizitas šį pavasarį, bendrų transporto ir energetikos projektų įgyvendinimas.

Taip pat kalbėta apie pasirengimą būsimam vyriausybės bendradarbiavimo tarybos posėdžiui. Iki gegužės mėnesio turės būti aptarti lenkų kalbos vartojimo per abitūros egzaminus ir kiti klausimai. A. Valionis "komplikuota problema" pavadino sutartį dėl pavardžių rašybos. Sutarties įgyvendinimas Lietuvai kainuotų iki 10 mln. litų įvesti įrangą, reikalingą spausdinimui su lenkiškais ženklais. Lenkijos vidaus reikalų ir administracijos ministerija prieš porą metų paskelbė esanti pasirodusi jos pilietybę turinčių lietuvių pavardės rašyti su lietuviškais ženklais, skelbia LGTIC.

Susitiko kariuomenių vadai

Vilniuje vasario 4 d. įvyko tradicinis Baltijos valstybių kariuomenių vadų susitikimas. Dalyvavo Latvijos kariuomenės vadas viceadmiralas Gaidis Andrejus Zeibotas ir Estijos ginkluotųjų pajėgų vadas viceadmirolas Tarmo Kouts, Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Valdas Tutkus. Susitikimai rengiami du kartus per metus.

Susitikime apžvelgti bendri kariniai projektai, oro policijos Baltijos valstybėse klausimas bei dalyvavimas tarptautinėse operacijose. Išklaušytas pranešimas apie Baltijos gynybos kolegijos ilgalaikį plėtros planą, kalbėta apie bendrą specialistų rengimą. Baltijos gynybos kolegijai (BALTDEFCOL) nuo 2004 m. gruodžio mėnesio vadovauja brigados generolas Algis Vaičieliūnas.

Tikrins šeimū turta

Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) tikrintojai, išnagrinėję seimo rinkimuose dalyvavusių partijų ir kandidatų vėjus finansavimo atskaitas, ėmėsi naujųjų parlamentarų ir jų šeimų turto. Dabartiniame seime ypač daug verslininkų, rašo LGTIC. Daugiausia įtarimų mokesčių inspektoriams sukėlė Darbo partijos narių bendrovės.

Finansų ministeris Algirdas Butkevičius teigė nenurodinėjęs mokesčių inspektoriams, kurią įmonę tikrinti. Jo manymu, gali būti iškile klausimų dėl kai kurių asmenų gauto pelno. VMI kompiuterinė sistema pati iš įvestų duomenų įtraukė asmenis į "rizikos grupę". Jeigu jie patikslins savo deklaracijų duomenis ir pagris pajamas, jų pavardės nebus viešai skelbiamos.

Teisinasi URM

Užsienio reikalų ministeris Antanas Valionis atmeta

įtarimus, kad Lietuvą pradėjo ignoruoti užsienio valstybės. Tokios kalbos prasidėjo sausio pradžioje paaškęjus, kad A. Valionis sovietmečiu buvo įrašytas į KGB rezervą, ir po to kai kuriems užsienio pareigūnams atšaukus vizitus į Lietuvą. UR ministerio teigimu, tokie dalykai vyksta dažnai.

LGTIC žiniomis, jau skelbta, kad Lietuva nebuvo pakviesta į vasario 1 d. Davose prasidėjusį kasmetinį ekonomikos forumą.

Prašo paleisti Burokevičių

Europos tarybos parlamento 20 narių, daugiausia Rusijos ir Ukrainos atstovai, pasirašė prašymą Lietuvos vadovams paleisti iš kalėjimo Sausio 13-osios perversmininką Mykolą Burokevičių. Jam paskirta kalėti 12 metų. Prašoma atsižvelgti į jo blogą sveikatos būklę, 77 m. amžių ir atliktus tris ketvirčius bausmės. Kreipimasis išplatintas ET parlamento nariams, tačiau apie tai nekalbėta sesijose. Lietuvos delegacijos ET parlamente vadovas seimo narys Algirdas Paleckis teigė, kad kreipimesi, pradėjame Ukrainos komunistų partijos ir seimo nario Boriso Oleiniko, primenama, kad demokratinėje valstybėje nedera įkalinti politinių kalinių už politines pažiūras.

Panašų kreipimąsi į Lietuvos valdžią išplatino ir Rusijos komunistų partijos vadovas Genadijus Žiuganovas, rašo ELTA-LGTIC. Jo teigimu, Burokevičiaus laisvės atėmimo tęsimas iki termino yra "nacionalistinių Lietuvos jėgų kerštas sovietų valdžios, socializmo, tautų draugystės ir brolybės šalininkams". 1991 m. sausį nuo sovietinės kariuomenės ir vietos kolaborantų veiksmų Lietuvoje tiesiogiai arba netiesiogiai nukentėjo 1,782 asmenys, keturiolika iš jų žuvo.

Išeina iš partijos

BNS-DELFI žiniomis (2005.II.3), vienas valdančiosios Darbo partijos ideologų advokatas Valentinas Jaruševičius nusprendė pasitraukti, nenorėdamas atsakyti už partijos vadovų neteisėtą veiklą. Lietuvos rytu buvo rašoma, kad jis taip nutarė po neseniai vykusio Darbo partijos tarybos posėdžio, kuriame jos vadas, ūkio ministeris Viktoras Uspaskichas pareiškė, kad reikia steigti konsultacines projektavimo firmas, kurios rengtų projektus gauti Europos sąjungos pinigams.

V. Uspaskichas neigia taip raginęs narius, žada kreiptis į teismą dėl tikrovės neatitinkančios informacijos paskelbimo. Partijos spaudos atstovė Orijana Šerpetytė ELTAI tvirtino, kad V. Jaruševičius niekada nebuvo ir nėra partijos ideologas. Kiti partijos nariai su tuo nesutiko, teigdami, jog jis prisidėjęs rengiant partijos programą, ypač jos dalį apie užsienio politiką. V. Jaruševičius buvo partijos Užsienio reikalų komiteto pirmininkas. RSJ

Žymusis generolas Povilas Plechavičius

Garbingam generolui Povilui Plechavičiui 2005 m. vasario 1 d. suėjo 115 metų nuo gimimo dienos.

Baigęs Orenburgo kavalерijos mokyklą, tapo karininku. Pirmojo pasaulinio karo metais vadovavo kavalерijos pulkui. Nuolat būdamas fronte, daug kartų buvo sužeistas ir už kovinius nuopelnus apdovanotas carinės Rusijos ordinais bei medaliais.

1919 metais grįžo Lietuvon, vadovavo Žemaitijos išsilaisvinimui iš įsiveržusių Raudonosios armijos ir bermontininkų dalinių, dalyvavo kovoje su Lenkijos kariuomene. Apdovanotas Vyčio kryžiumi. Iki 1924 metų vadovavo gusarų pulkui, baigė Aukštuosius karininkų kursus. Po to studijavo Čekoslovakijos generalinio štabo akademijoje ir, ją baigęs, 1926 metais vadovavo kariniam perversmui Lietuvoje, kurio dėka Lietuvos prezidentu tapo Antanas Smetona. Po perversmo iki 1929 metų plk. Povilas Plechavičius buvo Lietuvos kariuomenės Generalinio štabo viršininku. Užsitarnavęs generolo laipsnį 1929 metais išėjo į atsargą ir ūkininkavo. Dėl sovietinės okupacijos gen. P. Plechavičius su šeima pasitraukė Vokietijon. Tuo laiku generolo šeimą sudarė: žmona Irena, gim. 1897 m., duktė Irena, gim. 1923 m., sūnus Povilas, gim. 1924 m., ir sūnus Norbertas, gim. 1926 m.

1941 m. birželio 22 d., prasidėjus karui tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos, Lietuva okupavo vokiečiai. Vokietija neleido veikti sudarytai Lietuvos laikinajai vyriausybei, o krašto valdymą perėmė civilinė vokiečių valdžia. Tai iššaukė lietuvių pasyvų pasipriešinimą, kuris vėliau peraugo į ginkluotą pasipriešinimą. Lietuvos pagrindis neleidė lietuviams stoti į 1943 metais vokiečių organizuojamą "SS legioną", siekė išsaugoti tautos jėgas. Vokiečiai siūto ir ėmėsi represijų (uždarinėjo lietuviškas aukštąsias mokyklas, intelektualus uždarinėjo Stuthofio koncentracijos stovykloje, didėjo priverstinis išvežimas darbams į Vokietiją). Jaunimas slapstėsi nuo vokiečių, gaudančių juos į priverstinę karinę tarnybą vokiečių daliniuose. Vokiečiai neleido Lietuvai sudaryti savo reguliarią kariuomenę, vadovaujamą lietuvių karininkų, nors patys nepajėgė sutramdyti Lietuvoje siautėjančių bolševikinių partizanų. Miškuose gausėjo sovietinių desantininkų, drumsčiusių rimtį kaimuose ir miestuose. Plito plėšikavimai bei žudymai. Raudonosios armijos daliniai su rytų frontu artėjo prie Lietuvos, grėsė antroji sovietinė okupacija. Lietuva buvo suinteresuota neišleisti sovietinės kariuomenės. Todėl, gen. S. Raštikiui pasiūlius, 1943 m. lapkričio 23 d. lietuvių civilių ir karinių veikėjų konferencijoje buvo priimta rezoliucija, kurioje siūlyta mobilizacijos būdu sukurti visų ginklo rūšių

lietuviškas karines pajėgas, vadovaujamas lietuvių karininkų. Siekta, kad kariuomenė jungtų visus tuo laiku buvusius lietuviškus batalionus, kad pradžioje ji būtų bent vieno korpo (apie 60,000 vyrų) didumo, o paruošus karininkų ir puskarininkų kadrus Lietuva turėtų dviejų korpo kariuomenę – 150,000 vyrų.

Vokiečių pareigūnai prieštaravo, nors suprato, kad lietuviai stotų tik į tokią kariuomenę. Vėliau, po ilgų derybų, gen. P. Plechavičius pasirašė su vokiečiais sutartį organizuoti Vietinę rinktinę tiesioginėje gen. P. Plechavičiaus žinioje su sąlyga, kad ji, be jo sutikimo, nebūtų naudojama už Lietuvos ribų, kad kariuomenės uniforma būtų su Lietuvos emblemomis, kad ginklais, maistu ir kitais reikmenimis aprūpintų kaip ir vokiečių karius tomis pačiomis normomis, kad batalionuose vokiečių ryšių karininkai nesikištų į bataliono vado veiklą, kad Rinktinės vadas gali steigti karininkų ir puskarininkų mokyklas bei miestų ir apskričių karo komendantūras su reikalingomis įgulomis, kad vokiečių civilinė valdžia nutrauktų priverstinį lietuvių gabenimą darbams į Vokietiją.

Gen. P. Plechavičiaus 1944 m. vasario 16 d. per radiją pakviesti karininkai, atsargos kariai ir nekarinis jaunimas su didžiuliu entuziazmu savanoriais stojo į gen. P. Plechavičiaus organizuojamą Vietinę rinktinę. Visas kraštas su-

judo kurti ir aprūpinti Lietuvos kariuomenę. Tuo visose apskrityse veikė lietuvių karinės komendantūros. Skubiai sutelkti batalionai buvo ruošiami kovai. Tačiau Rytų Lietuvoje, kur veikė gausūs sovietų partizanų ir lenkų Armijos krajojvos daliniai, mūsų savanorių laukė sunkūs išmėginimai. Ypač tokia grėsmė buvo dėl skuboto menko karių apmokymo ir dėl sąmoningai vokiečių uždelsto menko apginklavimo. Dėl to kentėjo Vietinės rinktinės daliniai susirėmę su priešais. Vietinės rinktinės batalionai daugeliu atvejų neatsilaikė prieš gausėnes ir gerai apginkluotas užpuolusias priešų pajėgas, neišvengė gausių aukų Grauziškių ir Mūro Ašmenos kautynėse bei kituose susidūrimuose su priešais. Dar ir dabar nėra galutinio sprendimo dėl Vietinės rinktinės žuvusių karių broliško kapo Ašmenoje, dabartinėje Gudijoje. Pastatyti ten vertingą paminklą nėra sąlygų nei reikalingų lėšų.

Tokia situacija ir Vietinės rinktinės patirta tragedija įvyko ne dėl jos vado generolo Povilo Plechavičiaus kaltės. Tai nulėmė vokiečių neįvyk-

dyta sutartis. Rinktinės likvidavimą vokiečiai pradėjo 1944 m. gegužės 15 d. jos vado – gen. P. Plechavičiaus ir jo štabo karininkų suėmimu: uždare juos į Salaspilio koncentracijos stovyklą, laikė juos ir kai kurių batalionų karininkus bei karius belaisviais. Vėliau nuginklavo ir visus išvežė Vokietijon.

Antrajam pasauliniam karui pasibaigus generolas P. Plechavičius Vokietijoje pateko anglų zonon, važinėjo po lietuvių pabėgėlių bei belaisvių stovyklas, palaikė ryšius su Anglijos ir Prancūzijos karinėmis vadovybėmis, siekdamas padėti pabėgėliams ir belaisviams sudaryti tinkamas pragyvenimo sąlygas ir ruošti kartu su sąjungininkų kariuomenėmis karo su SSRS atveju dalyvauti Lietuvos išsilaisvinime iš sovietinės okupacijos.

Generolas Povilas Plechavičius mirė 1973 metais Čikagoje, JAV. Jo palaikus parvežti palaidojimui į Lietuvą jo artimųjų sutikimo negauta.

Stasys Gvildys, LVRKS tarybos sekretorius

Stasys Gvildys, LVRKS tarybos sekretorius

Stasys Gvildys, LVRKS tarybos sekretorius

Stasys Gvildys, LVRKS tarybos sekretorius

Tautos didvyriai

1944.X.6–2004.X.6

Laikas užrašė šešiasdešimt metų, -
Tai ryžto, skausmo ir kančių data...
Kiek Laisvei Lietuvos žiedų sudėta, -
Ant Amžių Aukuro degs visada...

Lietuvos žemę slibinas užpuolė -
Garbingi sūnūs stojo ginti ją.
Kiek ties Seda išguldė jų, varguolių,
Ten kaunantis nelygioj kovoje.

Raudojo Sedula, Varduva motulė,
Žaizdas mazgojo balzamo srove -
Apklostė juos žalia krantų drobule,
Glostė, bučiavo, glaudė į save...

Ašarom kraujo Domija pravirko,
Žemė drebėjo tankų ugnyje -
Sedos žemelė kraujuose permirko,

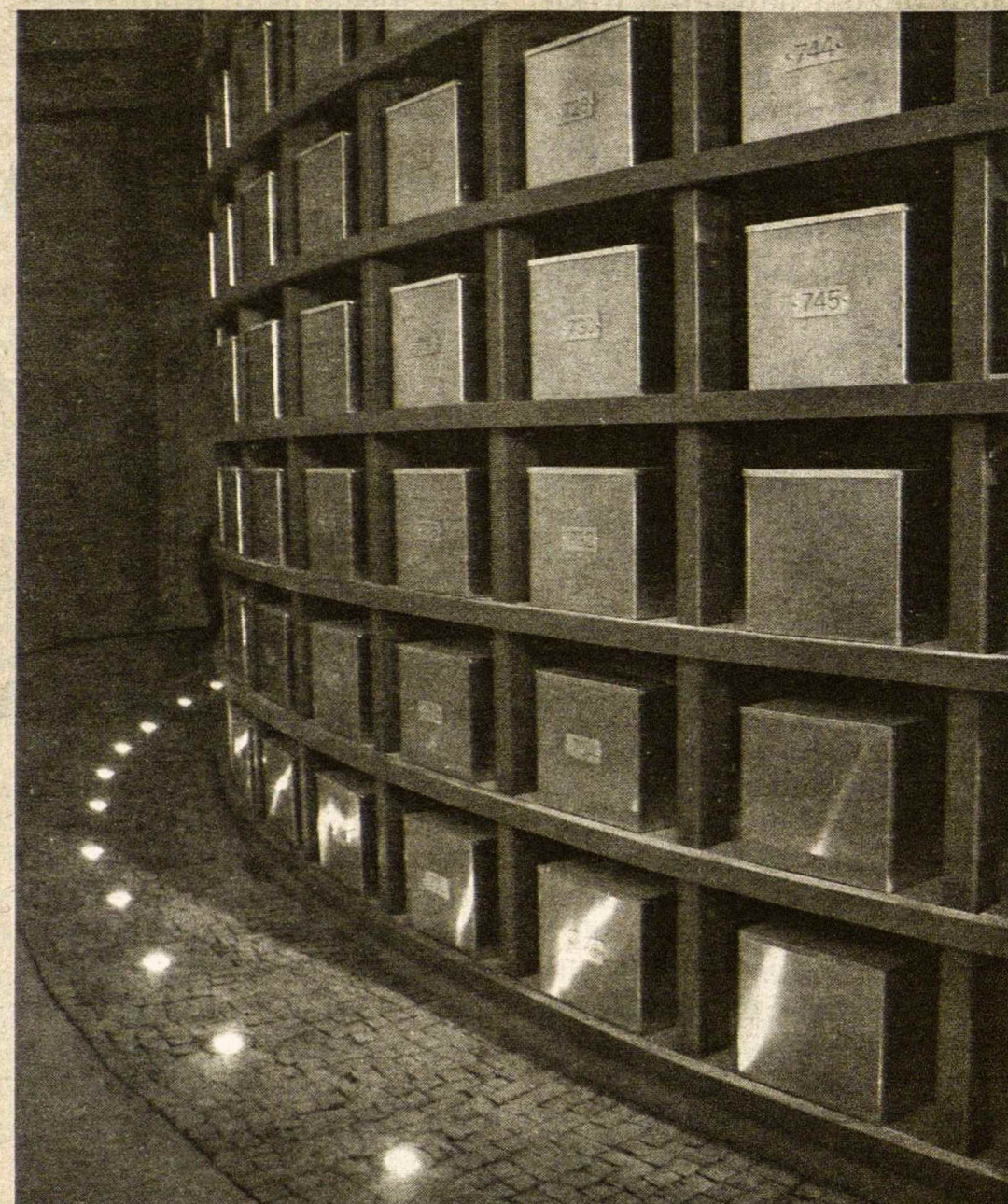
Šimto drąsių sūnų netektyje...

Ir greta jų - štai Dagių partizanai -
Jie užmigdyti sribų ugnyje...
Už Laisvę Lietuvos čia ilsis kūnai, -
Tautos Prisikėlimo Viltyje...

Aukštybių VIEŠPATS Aukas
už Tėvyne,
Aurom šventųjų papuošė visus.
Už šventą idealą, kurį gynė, -
Dangaus žvaigždynai švies ir
džiugins mus,

- JUMS šiandien mūsų
Re-kvi-em skambus!..

Sofija Šviesaitė, 2004.X.4

Vilniuje, Tuskulėnų parko teritorijoje, užkasti sovietų sušautyti Lietuvos laisvės kovotojai perlaidoti kolumbariume. Jų palaikai buvo sudėti į metalinius karstus. Nuotr. S. Sajausko

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Kviečiame bendradarbiauti - laukiame ir spausdiname įvairius straipsnius:

- tautinės-krikščioniškos minties straipsnius...
- išeivijos gyvenimą liečiančius rašinius, pranešimus, pasisakymus, veiklos kronikas, atsiminimus, laiškus, nuotraukas, poeziją...

- apsakymus, knygų, filmų recenzijas, koncertų, baliaus aprašymus, juokus, anekdotus...
- naujienas iš Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų...

Tradicinė lietuviška šeima-mokykla

Geroje šeimoje išauga krašto genijai ir ramūs laukų artojai

Alytaus ligoninės kardiologijos skyriuje daugelį metų gydančiai miesto ir rajono gyventojus gydytojai Sigutei Lipovienei dažnai tenka susitikti su pacientais, kurių fiziniais negalavimams atsirasti turi įtakos ir dvasiniai išgyvenimai.

Ji įsitikinusi, kad didelę reikšmę žmogaus sveikatai turi gera šeima, kurioje kiekvienam jos nariui ji būtų ramybės, paguodos, supratimo, užuojautos, meilės ir gerumo uostu, užuovėja nuo gyvenimiškų negandų.

Šiuo metu sužinome, išgirstame, žiniasklaida pateikia daug nemalonių informacijos apie smurtinius nusiaktumus, įvykdytus ne tik suaugusiųjų, bet ir paauglių.

Viena iš priežasčių – tai geros lietuviškos tradicinės šeimos praradimas, kurioje šimtmečius buvo vertinamos lietuvių tautinės, dvasinės vertybės, padėjusios nepalūžti, saugojusios nuo paklydimo, sielą nuo sausros. Paprasčiausiai žmonės laikėsi dešimties Dievo įsakymų, neleidusiems nueiti klystkeliais.

Nostalgija geros lietuviškos šeimos neaplenkė ir Sigitos. Ji ryžosi parašyti knygą, remdamasi savo pačios ir broliuko Sauliaus Narbutų išgyvenimais ankstyvoje vaikystėje tapus našlaičiais, augusiais labai geroje, gausioje artimų giminių inteligentiškoje šeimoje, kurioje kiekvieną dieną juos gaubė meilė, rūpestis, lydėjo gerumas.

Alytaus moterų krizių centre, vadovaujamame rū-

pestingų darbuotojų Tėvynės sąjungos Alytaus miesto skyriaus narių Angelės Barauskienės ir Janinos Zagurskienės, dažnai nuo šeimos smurtautojo užuovėją suranda moterys su vaikais. Ten įvyko konservatorės Sigutės Lipovienės knygos *Gyvenimas liepų alėjoje* suktuvės.

Visą salę užpildę susirin-

Knygos suktuvių dalyviai Alytuje. Iš kairės: Loretą Jastramskienę, *Valstiečių laikraščio* korespondentę, Deimantą Jastramskį knygos *Gyvenimas liepų alėjoje* redaktorių, knygos autorę Sigitą Narbutaitę-Lipovienę. Nuotr. Autorės

Sigitos Lipovienės knygos apie šeimą suktuvių dalyviai Alytuje

kusieji buvo supažindinti su iš Ukmergės į renginį atvykusiais šios biografines publicistinės knygos ir *Ukmergės žinios* laikraščio redaktoriu Deimantu Jastramskiu,

jo žmona *Valstiečių laikraščio* korespondente Loretą Jastramskienę. Perskaitytos knygos išgyventomis mintimis pasidalijo „Dainavos“ vidurinės mokyklos mokytoja Vil-

jėgomis, stabilumą ir šviesą“. Profesorė norėtų, kad ši knyga taptų žiburėliu ir nušviestų kelią naujų knygų apie gražias lietuviškas šeimas pasirodymui. Šviesias

ma Gudaitienė. Ji klausytojus supažindino su profesorės Onos Voverienės pastebėjimais. „Perskaitęs Sigitos Lipovienės knygą, pasijunti tarsi pasišildęs prie jaukaus degančio židinio, kur malkų spragsėjimas natūralus ir raminantis; suvoki, kad tauta, praradusi šeimą, kaip vertybę, jos šimtmečiais saugotą ir godotą, neteko žmoniškumo ir šaknų. Dėl to ir prarado dvasios ramybę, pasitikėjimą savo

emocijas skaitydama knygą patyrė Rozvita Kriščiokaitienė. Aprašytoje Mikalauskų šeimoje jai imponavo gydytojo Kazio Mikalausko asmenybė. Kaip ir dauguma lietuvių, patyręs lagerio kančias, padėjęs Lietuvos partizanams. Lietuva išliko nuo senovės stipri turėdama tokius žmones. Ji žavisi tos šeimos darbštumu, paties gydytojo rūpinimusi daržu, sodu, kiekvienu gėlės žiedu, sąlyčiu su gamta, teikiančia gerumą, dvasinę giedrą.

Skaitytojai Marytei Eimanavičienei įstrigo visiems personažams būdingas bruožas – tai namų trauka ir namuose vyrausianti katalikiška dvasia. Ji norėtų, kad knyga būtų praplėsta.

Loretą ir Deimantą Jastramskiai pasidalijo minėtos knygos suktuvių išpuoliais Ukmergėje. Ten ji buvo šiltai sutikta ir įvertinta, juolab kad joje aprašyta šeima, gyvenusi Ukmergėje, Liepų alėjoje. Sigitą neužmiršo šiltesnio žodžio ir kaimynams, gyvenusiems šalia.

Sigita Lipovienė savo kalboje reiškė įsitikinimą, kad knyga turės įtakos šios plačios giminės atžalų bendravimui ir tęs tradicijas. Parašyti knygą skatino ir šviesūs prisiminimai apie buvusį ilgametį rūpestingą ir talentingą gydytoją Kazį Mikalauską, kuriam prie Ukmergės ligoninės paminklas pastatytas. Ji sakė, kad esanti jam dėkinga už viską ir gyvenime vadovaujasi jo išmintimi ir patarimais.

Antanina Urmanavičienė

ANTANINA GARMUTĖ

Metai baigėsi. Metai prasidėjo. Laiko slenkstis peržengtas. Įvykių gausa – ir valstybės, ir žmonių gyvenimuose. Savotiška įtampa ar laukiamos pergalės nuojauta seimo rinkimų išvakarėse jautėsi net telefono anonimų skambučiuose, kurie klausinėjo: „Kokios nuotaikos prieš rinkimus?“ „Labas! Kas pas jus gero prieš rinkimus?“ O guvos mergiotės tuo pat metu beldėsi į duris, siūlydamos:

- Norime jus apdovanoti!
- Nereikia. Apsieisime...
- Reikia! Čia jums specialiai. Kad žinotumėt už kurią partiją balsuoti! – rankose laikė arbatos pokelį ir laikraštį *Laikas* (kurio redaktoriui vėliau tapo dešiniosiomis pažiūromis išgarsėjęs žurnalistas V. Žukas).

Supratau, kad tokia kaina buvo stengiamasi nupirkti kauniečių pensininkų balsus. Kaune minėta partija nelaimėjo. (Pensininkai pasirodė besą nenuperkami). Naujoji politinė jėga,

Per laiko slenkstį žengiant

žmonių dar vadinama „Archangelsko partija“, į savo gretas sutraukė daugybę valdžios ir pinigų ištroškusių karjeristų. Tačiau absoliučios daugumos seime nepasiekė. Sulipdyta koalicija su kairiaisiais akivaizdžiai parodė šių populistų komunistines šaknis, kai pažadai skiriasi nuo darbų kaip dangus nuo žemės ir yra kaitaliojami pagal aplinkybes, o rinkėjai tampa tuščia vieta. Likimo ironija primena andainykštį ūkio ministrį: „Neprileisime Ivano prie vamzdžio“. Dabar gi ne tik vamzdį – Mažeikių naftą, bet ir pačią ministeriją gavo, kitas svarbiausios pareigos.

Išryškėjo ir kiti paradoksalai: komunistų partija mūsų valstybėje uždrausta, o baigusieji tos partijos (prestižinės?) mokyklas pasirodė besą tinkamiausi užimti aukštas valstybines pareigas. Kaip ir KGB atsargos karininkai. O vietoj deramo Liustracijos

Dovana rinkėjams prieš seimo rinkimus – arbatos pokelis

įstatymo priimtas archyvų „uždarymo“ 70-čiai metų įstatymas okupantams ir jų talkininkams yra dar labiau palankus.

Pavojaus Lietuvos energetinei nepriklausomybei nuo Rytų kaimyno neižiūrėjo ir konservatoriai, nes, būdami valdžioje, neužtikrino energetinio tilto į Vakarus statybos, netgi kai kurių iš jų šeimų (R. Garbaravičiaus)

nariai, spaudos duomenimis, aktyviai dalyvauja šios srities rusiškų bendrovių versle.

Taigi gyvenimas rodo, jog mūsų žmonės myli rusus, rusišką tvarką (t.y. netvarką), valdžios ir partijų vadus. Sukandę dantis priėmė ir naujos valdžios naujametines „dovanas“: 50% pabrango transporto bilietai, pakilo elektros, benzino ir dujų kainos, kone kasdien brangsta maistas ir vaistai. To sutrukdėti niekas nebando, o valstybiniai etikos ir moralės sergėtojai patys sau (!) pasiskiria tūkstantines premijas, motyvuodami savo pirmtakų elgesiu („taip darė visi“).

Nepaisant klaidų ir trūkumų, Lietuvos valstybingumas per visą 2004 metų laikotarpį ryškiai stiprėjo. Lietuva išlaikė sunkų demokratijos egzaminą, kai atstatydino priesaiką sulaužiusį prezidentą. Ilgai užtruko varginanti apkaltos procedūra. Aukščiausias valstybės parei-

gūnas neatsistatydino. Konstitucinio teismo sprendimu jis neteko teisės vėl kandidatuoti į prezidentus ir kitas priesaikos reikalaujančias pareigas. Anot žinomo istoriko, čia tiko patarlė, kad nėra to blogo, kas neišeitų į gera: jeigu būtų atsistatydinęs, tai rudenį paksuomenė jį vėl būtų išrinkusi prezidentu – penkeriems metams, ir tauta būtų kentėjusi toliau.

Vienas iš didžiausių – istorinės reikšmės įvykis – Lietuva praeitais metais tapo gynybinio NATO (ŠAS) bloko nare ir pagaliau yra apsaugota nuo politinių išorės neigiamų. Lietuvą priėmė ir Europos sąjungą kaip lygiateisę, kultūringą Vakarų valstybių partnerę. Grįžtame prie krikščioniškųjų laisvos ir nepriklausomos savo valstybės ištakų ir Vakarų civilizacijos prioritetų. Šiuos svarbius istorinius pokyčius, be abejo, lėmė ir sparčiai auganti šalies ekonomika, pasirinktos krypties nuoseklus laikymasis bei žmonių pilietinis sąmonin-gumas.

MŪSŲ TĖVYNĖJE

MERO RINKIMAI

Vilniaus miesto 1-osios apylinkės teismas nagrinėja Vilniaus mero rinkimų bylą, kurioje "Rubicon group" įmonių atstovai ir pats meras Artūras Zuokas kaltinami pažeidę rinkimų taisykles. Vasario 1 d. teisme viešai buvo paskelbti telefoninių pokalbių įrašai, su dialogais, kuriuose miesto tarybos narys Vilmantas Drėma, įvardytas "geru A. Zuoko šeimos bičiuliu", pokalbiuose vadinamas alkoholiu, narkomanu ir pan. Pokalbiuose A. Zuokas su "Rubicon group" valdybos pirmininku Andriumi Janukoniu, o šis su "Ogmios Astra pramogų centro" valdybos pirmininku Dariumi Leščinsku aptarinėjo, kaip papirkti V. Drėmą ir užtikrinti, kad jis balsuotų už Liberalų ir centro sąjungos vadovą A. Zuoką 2003 m. V. Drėma kyšių atsisakė. A. Zuokas rinkimus laimėjo vieno balso persvara.

SUTIKTŲ NERŪKYTI

Viešosios nuomonės tyrimų bendrovės "Spinter tyrimai" apklausos (sausio 10-14 d.d.) rezultatai rodo, kad daugiau kaip pusė Lietuvos gyventojų pritarė iniciatyvai uždrausti rūkymą viešojo maitinimo įstaigose, skelbia LGTIC. Iš visų apklaustųjų, 26,3% atsakė, kad šiuo metu yra pažeidžiamos nerūkiančiųjų teisės. Tarp 57% griežto draudimo šalininkų buvo daugiau moterų, vidutinio ir vyresnio amžiaus atstovų, didmiesčių gyventojų. Tyrimo išvadose teigiama, kad nerūkiantys šalies gyventojai nereikalauja kraštutinių sprendimų, daugumą jų patenkintų ir gera ventiliacinė sistema.

TIKRINS AUGALUS

Lietuvoje importuojami augalai bus kontroliuojami specialiai įrengtame karantino šiltnamyje, kurio statybai buvo skirta apie 5,5 mln. litų iš valstybės biudžeto ir Europos sąjungos PHARE programos lėšų. Kaip skelbia ELTA-DELFI, moderniausio Baltijos šalyse šiltnamio statybos darbai, kuriuos atliko bendrovė "Dzūkijos statyba", truko šiek tiek ilgiau kaip pusmetį. Šiltnamyje bus galima atlikti mikrobiologinius, bakteriologinius, virusologinius, hematologinius tyrimus. Jame jau pradėtos tirti kelių Lietuvos ūkininkų auginamų bulvių sėklinės savybės. Tyrimų ciklą valdo kompiuterinė sistema. Šiltnamyje esantys augalai 1-2 mėnesius ir ilgiau bus stebimi, ar nėra užkrėsti ligomis ir kenkėjais.

NEPAVOJINGI VABZDŽIAI

Plungės rajono Žadvainių girininkijos ir kitose Žemaitijos vietose ant sniego ir medžių pastebėtos gausios smulkių ir labai judrių vabzdžių sankaupos. Jų viename kvadratiname metre gali būti iki kelių tūkstančių. Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos departamento direktoriaus Laimučio Budrio teigimu, šie vabzdžiai nekelia jokios grėsmės. Vadinami kolembolomis, šie bestuburiai primityvūs gy-

vūnai, kurių yra daugybė rūšių, gali labai gausiai susitelkti vienoje vietoje. Jie gyvena dirvožemio paviršiuje ir minta pūvančiomis augalų dalimis. Skaidydamos tas pūvančias dalis ir didindamos humuso sluoksnį kolembolos ekosistemoje atlieka itin svarbų vaidmenį. Didesnės šių vabzdžių sankaupos paprastai pasirodo žiemą per atlydžius ir kiekvieną pavasarį, kai pradeda šilti orai. Šių vabzdžių pasirodymas vasario pradžioje yra meteorologinių sąlygų rezultatas, praneša LGTIC.

KLASTOJA PASUS

Valstybės saugumo departamento (VSD) Kauno apygardos pareigūnai sausio pabaigoje po kratų sulaukė keturis kauniečius, tęsdami praejusių metų rugsėjį pradėtą ikiteisminį tyrimą dėl dokumentų klastojimo ir jų panaudojimo net terorizmą remiančiose šalyse. Seno pavyzdžio suklastos pasas kainuoja nuo 200 iki 400 litų, o už naujo pavyzdžio dokumentą klastotojai prašo iki 2,000 litų.

UŽTERŠTA JŪRA

Sausio 31 d. Baltijos jūroje netoli Butingės terminalo pastebėta teršalų dėmė buvo iš naftos produktų, skelbia BNS-OMNI. Ištyrus jūros vandens mėginius paaiškėjo, kad išsilieję teršalai buvo naftos angliavandeniliai, tačiau specialistai nepatvirtino, ar tai žalia nafta, benzinas ar dyzelinas. Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento direktoriaus K. Šiliausko teigimu, jūroje teršalų kiekis leidinas normos (0.005 mg litre) viršijo 2,2 karto.

ES LEIDINYS

URM žiniomis, Lietuvoje išleista knyga *Europos sąjungos steigimo dokumentai ir sutartis dėl Konstitucijos Europai*. Joje skelbiami keturi pagrindiniai Europos sąjungos dokumentai. Knygoje, kurios leidybą parėmė Lietuvos užsienio reikalų ministerija, pateikiama 1950 m. gegužės 9 d. Prancūzijos užsienio reikalų ministro Roberto Schumano pareiškimas, dabar galiojanti Europos sąjungos sutartis ir Europos bendrijos steigimo sutartis bei valstybių įgaliojimų atstovų jau pasirašyta, bet dar neįsigaliojusi Sutartis dėl konstitucijos Europai. Knygą išleido leidykla "Eugrimas". Jos leidimo tikslas - sudaryti sąlygas visiems, kurie domisi ES raida, palyginti, kas yra Europos sąjunga šiandien ir kokia Europos sąjunga bus, kai įsigalios ES konstitucinė sutartis.

MUITINIŲ DIENA

Sausio 26, tarptautinė muitinių diena minėjo Lietuvos muitinė, esanti Pasaulio muitinių organizacijos narė. Šventė siejama su Muitinių bendradarbiavimo tarybos įsteigimu Briuselyje prieš 50 metų. Nuo 1994 m. ši taryba žinoma kaip Pasaulio muitinių organizacija. Šventės proga tarnyboje pasižymėjusiems pareigūnams pareikštos Lietuvos muitinės direktoriaus padėkos.

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Hamilton, ON

A.a. GERTRŪDOS REPČIENĖS atminimui "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukėjo: \$25 - S. Turcon; \$20 - V. Subatnikaitė.

A.a. ALGIRDUI AUŠROTUI mirus, reikšdami užuojautą dukrai Birutei, sūnui Kęstučiui, dukrai Kristinai, jų šeimoms ir giminėms, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukėjo: \$40 - L. Kuzmickienė; \$30 - G. J. Kažemėkai; \$25 - D. H. Dransutavičiai; \$20 - I. J. Jokubynai, N. H. Otto, I. Ulbinienė, A. S. Urbonavičiai, A. Volungienė, A. K. Žilvyčiai; \$15 - V. J. Raguckai; \$10 - J. Astas, R. Bartninkienė, M. Borusienė, F. M. Gudinskai, J. Paškevičienė.

A.a. ELENOS MAŽULAITIENĖS atminimui, užjaušdami gimines Lietuvoje, draugus Kanadoje, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukėjo: \$30 - E. M. Klevas; \$25 - J. Asmenavičius; \$20 - G. Agurkienė, A. Bungardienė, J. Gimžauskas, E. K. Gudinskai, A. Pakalniškytė, B. A. Pareščiai, A. F. Pietrantonio, M. A. Pusdešriai, G. K. Žukauskai; \$10 - M. Borusienė, O. A. Budninkai, D. Garkūnienė, F. M. Gudinskai, E. Navickienė, I. Vaičionienė, F. Venskevičienė. Dėkojame aukojusiems - **PLV komitetas**

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA atsiuntė \$50 "Tremtinių grįžimo fondui" \$809.36 auką. Ši suma buvo surinkta 2004 metais Hamiltono lietuvių bendruomenės surengtame minėjime 1941-jų metų sovietų tremimo iš Lietuvos aukoms atminti.

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS atsiuntė \$3,000 auką "Tremtinių grįžimo fondui". Šių reikšmingų institucijų konkreti pagalba tremtiniais rodo, kad išvengtos istorinė atmintis tebėra gyva.

Nuoširdžiai dėkinga už pagalbą tremtiniais - **KLKM dr-jos centro valdyba**

A.a. LIUDO GUTAUSKO atminimui "Vaikų dienos centrams" Lietuvoje aukėjo: \$50 - A. Z. Stanevičiai, J. H. Ottai; \$40 - L. Valevičienė, E. Kronienė; \$30 - V. M. Kazlauskai; \$20 - L. M. Paškai, A. Gailius, V. Girnius, O. A. Jusiai, V. Subatnikaitė, P. J. Zubai; \$10 - A. Lesčius, A. Urbanavičius. Giliai užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuoširdžiai dėkojame už aukas - **VDC komitetas**

Lietuvos generalinis garbės konsulas Liudas Matukas su žmona Gražina Naujųjų metų sutikime, įvykusiame Gerojo ganytojo misijos salėje, Wasaga Beach, ON Nuotr. Kęstučio Poškaus

A.a. PRANO VIZBARO atminimui, užjaušdami sūnus, dukteris ir jų šeimas, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukėjo: \$30 - O. Bakšienė, E. M. Klevas; \$20 - V. L. Bakšiai, E. K. Gudinskai, P. Pranskevičius; \$5 - F. M. Gudinskai. Dėkojame už aukas - **PLV komitetas**

Wasaga Beach, ON

ERIKAS PETRUS atsiuntė \$50 "Tremtinių grįžimo fondui" paremti. Aukotojui nuoširdžiai dėkoja - **KLKM dr-jos centro valdyba**

Victoria, BC

V. K. DAILYDĖ atsiuntė \$115 "Tremtinių grįžimo fondui" paremti. Užjaučiančiam skaudų tremtinių likimą ir nuolatiniam rėmėjui nuoširdžiai dėkojame - **KLKM dr-jos centro valdyba**

Edmonton, ALTA

PALAI DOJUS a.a. MARYTĖ DŪDARAVIČIENĖ. Edmontono b-nės nariai vienas po kito iškeliauja į amžinybę. Sausio 12 d. palaidojom Marytę Dūdaravičienę. Jos vyras Algimantas Dūdaravičius paliko mus prieš keletą metų. Jis ilgus metus vadovavo b-nei lietuvių bei Lietuvos laisvinimo darbuose. Per paskutinius tris mėnesius netekome 3-jų b-nės narių: Sofijos Jurkšytės-Pachnosky, Justo Augio ir Marytės Dūdaravičienės. Mūsų likusių saujelei tai labai daug ir kiekvieną netektį išgyvename skaudžiai. Po II-jo Pasaulinio karo atvykę apsigyvenome Edmontone, Alberto provincijoje nemažas skaičius lietuvių ir greitai susiorganizavome į bendruomenę. Čia rado I-sios imigracijos nemažai šeimų, kurios prisijungė prie mūsų ir kartu bendavo. Atvykęs iš Argentinos kun. Br. Jurkšas

davė mintį pastatyti Lietuvių namus su maža koplytėle, kur galėtume susiburti ne tik kultūriniais reikalais, bet ir malda. Būdami jauni, išsilgę paliktos tėvynės, noriai tai minčiai pritarėm ir vieningai dirbdami pasiekėm tikslą. Namai stovi jau daugiau kaip 50 metų. Dirbdami lietuvių ir namų išlaikymui, tęsiame b-nės gyvenimą. Kun. Br. Jurkšui išvykus į Torontą, atvyko kun. Iz. Grigaitis, kuris mus aptarnavo sielovadoje, kol jo sveikatai susilpnėjus išsikėlė į Vancouverį ir į Torontą.

Noriu dar paminėti, kad daugelio b-nės narių nebėra mūsų tarpe: T. J. Jogoldų, A. Mažionio, B. J. Dovydenų, A. Kantauto, P. Vaitkūno, P. Gudurgio, L. Gudurgytės, B. Žiolių, O. Popikaitienės, D. Popikaitytės, J. Karoso, Br. J. Pilypavičių, A. Zakarevičiaus, B. Kadžio, M. A. Dūdaravičių. Nebėra ir I-sios imigracijos narių: P. V. Zeleskių, A. J. Pašukonių, O. P. Drūteikų, K. J. Kirdeikių ir jų šeimų Tony ir Jono, T. V. Juodelių. Netekus tiek b-nės narių susilpnėjo ir b-nės veikla. Šiuo metu mums vadovauja mūsų kartos b-nės narys Kostas Žolpis talkinamas jaunosios kartos. Vasario 16-sios ir kitų švenčių progomis susirenkam pagal išgales paminėti tų švenčių. Kartu prie bendros vakarienės stalo maloniai pabendraujame. Daugelis mūsų nebeprisidedame darbais, bet stengiamės paremti savo buvimu. Tai trumpa Edmontono lietuvių b-nės istorija. Būtų galima daugiau parašyti apie tuos, kurie nenuilstamai dirbo lietuvių bei Lietuvos laisvinimo darbuose. Jaučiau pareigą nors vardais juos paminėti ir pagerbti jų atminimą. Toliau palieku tiems, kurie eina lietuvių pramintais takais neužmiršdami, kad Lietuva yra mūsų tėvynė ir mes visi esame jos vaikai.

Emilija Karosienė

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPEDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- ♦ PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirmą kartą parduoti atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Kompaktinis diskas "Mano namas"

Neseniai pasirodė kompaktinis diskas "Mano namas", paruoštas Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokykloje. Tai, visų pirma, - lietuvių kalbos mokymo priemonė, padėsianti mažiesiems bežaidžiant (tai pats paveikiausias mokymo būdas) geriau išmokti jų senelių ir tėvų kalbos. Tai labai daug darbo ir ilgo laiko pareikalavusi priemonė, tačiau atlikta originaliai. Girdėsite jūsų pačių vaikų balsus, iš kurių dauguma gyvena Hamiltone. Visiems gerai pažįstamo E. Punkrio daina apie senelius nukels jus į Lietuvą, o Hamiltono lietuvių mokyklos vaikų linksmos dainelės tik paliudys, kad ir čia, Kanadoje, lietuvių kalba gyva.

Šis diskas padės mažiesiems išmokti naujų, taisyklingų lietuvių kalbos žodžių, žaidžiant ir klausantis tokių pat vaikų balsų, kurie pasakys, ar žaidėjas sėkmingai atliko užduotį, padės jam ištartį žodį, pagirs, jeigu užduotis atlikta teisingai, ir padrąsins pamėginti dar kartą, jeigu žaidėjas klysta. Mažieji galės apsilankyti keturiuose

namo kambariuose, kiekviename iš jų atlikti vis kitokias užduotis: sutvarkyti kambarius, sudėti nurodytus žaislus į žaislų dėžę, sukabinti drabužius į spintą ir t. t. Sužinos apie kitas lietuvių mokyklas Kanadoje, šį tą ir apie pačią Kanadą - kraštą, kuriame jie gyvena, apie Sakramentus, lietuvių papročius ir net apie visų vaikų mylimus gyvulėlius.

Žaidimai - pamokos iliustruoti piešiniais, kuriuos piešė tos pačios mokyklos mokiniai. Rasite ir pažįstamų bei lietuvių bendruomenėje gerai žinomų žmonių nuotraukų.

Tai yra jūsų diskas ir diskas apie jus, skirtas jūsų vaikams ir vaikėčiams.

Tiesa, pastebėjau, kad tekstas keliuose vietose nesutampa su tuo, kaip jį perskaito balsas. Aišku iš pavardžių, kad programuotojai buvo ne lietuviai, matyt, tai ir lėmė kai kuriuos kalbos netikslumus. Kai yra tokie neatitikimai tarp parašyto ir ištarto teksto, taisyklingas yra parašytas tekstas. Tai reikėtų paaiškinti vaikams. Be-

je, tos klaidos, kurios ištariamoms, yra labai būdingos Kanados lietuvių kalbos klaidos. Galbūt vaikams tai bus dar vienas žaidimas - pastebėti netikslumus...

Visi žaidimai šiame diske turi ne tik pažintinę ir mokomąją, bet ir auklėjamąją vertę. Ir šių dienų vaikui, nuo pat mažens rankoje laikančiam kompiuterio pelę ir žaidžiančiam visokiausius žaidimus anglų kalba, atsiveria puiki galimybė taip pat žaisti, tačiau gauti iš žaidimo šiek tiek daugiau...

Daugiau informacijos Kanados lietuvių bendruomenės tinklalapyje: www.klb.org/manonamas. Užsakyti kompaktinį diską "Mano namas": Hamiltono Vysk. M. Valančiaus vedėja Rūta Kamaitytė tel. 905-529-5747, e-paštas: kamaitis@spectranet.ca arba Kanados lietuvių bendruomenės valdybos raštinė tel. 416-533-3292, e-paštas: rastine@klb.org. R. Žemaitytė-De Iuliis

IVAIRIOS ŽINIOS

Galimybė parengti lietuvių kalbos kursus internete buvo nagrinėjama 2004 m. Australijos lietuvių dienose Melburne. Australijos valdžiai suteikus paramą šiam tikslui, ALB krašto valdybos vicepirm. dr. Liuda Apinytė-Popenhagen parengė nemokamus, įžanginius lietuvių kalbos kursus, kuriuos galima rasti Sydneyje lietuvių informacijos centro (SLIC) tinklalapyje www.slic.org.au "Lithuanian Language Lessons" (LLL). Australijos lietuvių fondas taip pat prisidėjo prie šių pamokų finansavimo. LLL kursai sulaukė daug teigiamų atsiliepimų iš Australijos, Anglijos bei JAV.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos ambasadoje Vašingtone 2004 m. gruodžio 14 d. susitiko Baltijos valstybių ambasadoriai bei lietuvių, estų ir latvių pagrindinių organizacijų vadovai ar atstovai. Minėtų kraštų ambasadoriai baltiečių organizacijų atstovus supažindino su numatyta 2005 metų veikla Vašingtone. Susitikime dalyvavo Lietuvos ambasadorius V. Ušackas, Estijos ambasadorius J. Luik, Latvijos ambasadoriaus pavaduotojas M. Selga, JAV LB tarybos pirm. R. Narušienė, LB krašto visuomeninių reikalų tarybos pirm. A. Banionytė, Amerikos lietuvių tarybos Vašingtone atstovas dr. R. Kondratas, Jungtinis Baltijos-Amerikos tautinio komiteto vykdomasis direktorius K. Altau, JAV-Baltijos fondo vykdomasis direktorius J. Nelson. V. Ušackas savo kalboje pažymėjo, kad 2005 metais svarbiausiu ambasados uždaviniu liks Lietuvos-JAV strateginės partnerystės stiprinimas, bendra veikla, remiant JAV ir tarptautinės bendruomenės kovą su terorizmu, taipgi stiprinant ir skatinant demokratijos ir laisvos rinkos vyksmą Lietuvos kaimyninėse valstybėse rytuose. Bus skatinamas verslas, investavimas Lietuvoje, o taip pat laisvas judėjimas (be vizų) tarp Lietuvos ir JAV-bių. Baltijos kraštų ambasadoriai kvietė Amerikos baltiečių organizacijas veikti kartu, kad būtų Baltijos ir kitiems naujiems Europos sąjungos kraštams leidžiamas be vizų keliavimas į JAV-bes.

Gudija

2004 m. lapkričio mėn. Gervėčių parapijoje įvyko nuotaikingas festivalis "Paribio daina". Jį sumanė "Gervėčių" klubo pirm. A. Augulis. Pasak jo, tai buvusi sena jo svajonė sutraukti į renginį abipus Lietuvos valstybinės sienos gyvenančius žmones, kad jie išmokyti vertinti lietuvišką paveldą ir juo didžiuotųsi. Festivalyje norėta pažadinti istorinę atmintį, o nautėjusiems lietuviams priminti protėvių kalbą. Jame skambėjo lietuvių, gudų ir lenkų dainos, sukosi tautinių šokių rateliai. Puikiai pasirodė Švenčionių rajono Pabradės moterų ansamblis "Žeimenai" ir liaudies ansamblis "Valeičianka". Nuo pastarųjų neatsiliko ir "Gervėčių" klubo, Girių, Rimdžiūnų, Knistuškių bei kitų lietuviškų kaimų dainininkų grupės. (Lietuvių godos, 2004 m., 11 nr.)

Lenkija

Praėjusių metų rudens pabaigoje įvyko visuotinis Lenkijos lietuvių mokytojų draugijos susirinkimas Punske. Jį pradėjo šios organizacijos pirm. J. Bliūdžius, kartu pakviesdamas Punsko lietu-

vių mokyklos mokinius atlikti programėlę. Po jų pasirodė mokytojų choras. Apie Salomėją Nėrį ir Joną Aistį paskaitas skaitė viešnios iš Lietuvos: Vilniaus pedagoginio universiteto prof. V. Šlekienė, šio universiteto dėstytoja Ž. Klevinskienė ir Palemono Salomėjos Nėries muziejaus vedėja I. Aleknaitienė. Pirmoji kalbėjo apie J. Aisčio asmenybę ir jo kūrybą, antroji - apie S. Nėries ir dail. M. Katiliūtės asmenybių panašumus, o trečioji apie Salomėjos Nėries gyvenimą pagal Palemono muziejaus rodimų rinkinį. Į paskaitininkų pranešimus diskusijose gyvai įsijungė ir mokytojai. Pasirodo, kad žmonėse tebėra ano laikotarpio poetės politiniai veiklos pėdsakai. Lietuvoje, pasak rašinio *Aušros*, 2004 m., 24 nr., jau seniai išsiaiškinta ir atskirta poezija nuo politikos. S. Nėries kūryba yra tapusi klasikine kūryba. Po karštų pasisakymų Br. Makauskas susirinkimo dalyvius supažindino su neseniai patvirtintu Lenkijos mažumų įstatymu ir jo pasekmėmis lietuvių tautinei mažumai. Taipgi gviltenos kai kurios švietimo problemos ir pateiktas atskirų valsčių ir Suvalkų miesto lietuvių mokinių skaičius. Iš viso Seinų, Punsko ir Suvalkų rajonuose mokosi 785 mokiniai, iš jų 678 - lietuviškose klasėse bei mokyklose, 107 mokiniai lietuvių kalbos mokosi kaip dalyko.

Lietuvių mokytojų draugijos pirm. J. Bliūdžius padarė dvejų metų valdybos veiklos pranešimą. Surengtos trys mokytojų konferencijos, kuriose paskaitas iš Lietuvos skaitė prof. A. Tyla, R. Miknys, dr. D. Mikutienienė ir dr. A. Lapinskienė lietuvių spaudos ir jos atgavimo temomis. Taipgi apie Seinijos knygnešius kalbėjo mokytojas J. S. Paransevičius ir apie didžiulį lietuvių kalbos klaidas - mokytoja J. Macukonienė. Mokytojams buvo suorganizuota ekskursija į Lietuvą, bendrauta su Marijampolės mokytojų organizacija, surengtas Kovo 11-tosios minėjimas prie Nepriklausomybės paminklo Kampučiuose. Seinijos lietuvių moksleiviai dalyvavo moksleivių renginiuose Lietuvoje. "Aušros" leidykla pavedė Mokytojų draugijai redaguoti vaikų žurnalą *Aušrelė*. Po pranešimų buvo paskelbti susirinkimo nutarimai. Susirinkimo pabaigoje įvyko valdybos rinkimai. Valdybos pirmininku vėl pasiliko J. Bliūdžius ir išrinkti nariai: E. Degutienė, R. Burdinaitė, J. Macukonienė, J. Malinauskas, V. Batvinskas ir A. Sidrienė; revizijos komisijos nariai - J. Račiuvienė, T. Uzdilaitė ir T. Berneckas, o garbės teismo nariai - A. Gauliauskienė, O. Budzeikienė ir J. Bobinas. J.A.

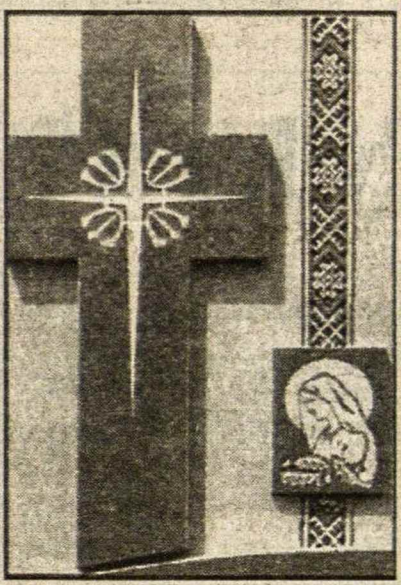
SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavyse namuose -

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 49 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%
santaukas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius1.50%
180 dienų indėlius1.55%
1 m. term. indėlius2.25%
2 m. term. indėlius2.55%
3 m. term. indėlius3.00%
4 m. term. indėlius3.40%
5 m. term. indėlius3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.2.25%
2 m. ind.2.55%
3 m. ind.3.00%
4 m. ind.3.40%
5 m. ind.3.85%

PASKOLAS

Asmenines nuo4.30%
nekiln. turto 1 m.4.60%

*Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai

*Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.net

LEDAS REFRIGERATION

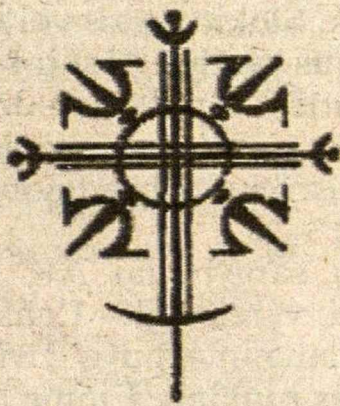
AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Skambinti

R. Jareckul

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

Koncertai universitete

Didžiosios aulos muzikos draugija – 2003 m. įsikūrusi visuomeninė organizacija, kurios tikslas – formuoti muzikos mėgėjų bendruomenę Kaune, suteikti galimybę viešai koncertuoti talentingam jaunimui, ir jau žymiems atlikėjams. Draugijos steigėjai – Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. Vytautas Kaminskas, Katalikų teologijos fakulteto dekanas prelatas Vytautas Vaičiūnas ir “Vilniaus banko” Vilniaus regiono valdytojas, Vilniaus filialo direktorius Atanazas Liorentas.

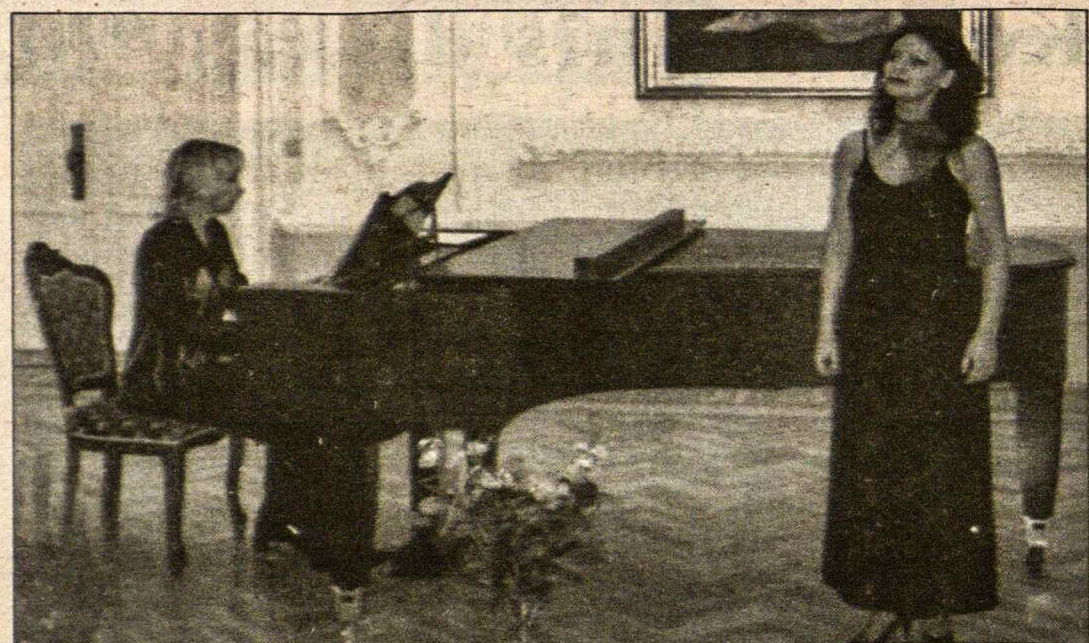
Draugija pasirengusi rengti kamerinės muzikos koncertus Vytauto Didžiojo universiteto Didžiojoje auloje. Jos įsteigimo idėja ir kilo po keleto kvartetinės muzikos koncertų, kai paaiškėjo, kad restauruoto architektūros komplekso

aula yra puikios akustikos erdvė, kurių Kaune itin stinga. Todėl nutarta Aulą atverti muzikos koncertams, lankomiems ne tik VDU akademinės bendruomenės ir studentijos, bet ir visos profesionaliąją muziką vertinančios Kauno publikos.

Katalikų teologijos fakulteto Didžioji aula atidaryta 2002 m. Ši puošni ir puikios akustikos aula įrengta už Kanados lietuvės Marcelės Totoraitytės-Liegienės paaukotas lėšas.

Didžiosios aulos muzikos draugija ir Kamerinės muzikos rėmimo fondas kviečia muzikos kolektyvus, įvairias koncertus remiančias organizacijas atkreipti dėmesį į puikios akustikos salę, visiškai parengtą kamerinės muzikos koncertams.

J. Sakalauskienės inf.
Bernardinai.lt

Solistė Živilė Lamauskienė (mecosopranas), Asta Juršienė (akompaniatorė)

Jaunieji solistai iš k.: Mykolas ir Motiejus Bazarai, Kęstutis Pavalkis, Lina Krėpstaitė, groja itin retu muzikos instrumentu – restauruotu tarpukario fortepijonu Grotrian Stenweg (1926), kurį puošia Lietuvos valstybės ženklas – Gedimino stulpai. Solistė Živilė Lamauskienė (mecosopranas), akompanavo Asta Juršienė (nuotraukoje nėra)

Vargonų muzikos žvaigždė

Atkelta iš 9-to psl.

Jūratė Landsbergytė tapo nusistebėjimo verta interpretatore šios, žinia, nelengvos atlikti kūrybos (“Kelionė į nežinomus muzikos pasaulius”, Werner Zimmermann, *Sächsische Zeitung*, 2002. IV.15). Lietuvos spaudoje

buvo galima užtikti ir tokius įvertinimus: “Žodžiu ‘gailestingumas’ kompozitorė simboliškai pavadina pirmuosius ant kryžiaus ištartus Kristaus žodžius. Juos meistriškai parinktais vargonų registras, sutelkdama daug dvasinių jėgų, perteikia vargonininkė Jūratė Landsbergytė. Klausytojui at-

skleidžiamas gailestingumas – Kristaus kančia...” (Irena Kalvanaitė-Povilanskienė, “Muzika Gavėnios metu”. Rutch Zechlin kūrinių vargonams *Paskutinieji septyni Kristaus žodžiai ant kryžiaus* premjera Lietuvoje 7 meno dienos 2004. IV.2).

Danguolė Lelienė

Jauno kareivio nuotyčiai

ALBINAS ARTIČKONIS

Tęsinys iš 5 nr.

Mes matėme tas upelio švendres ir tą aukštą žolę, kur slėpėsi lenkai su kulkosvaidžiu, bet jie dar geriau matė mūsų apkasus ir mus apkasuose, be to, degdami stogo šiaudai kėlė į orą žiežirbas, kurios krito ant mūsų apkasų ir ant mūsų aprangos, pradegino kiaurai iki odos švarkus, kelnes. Padaryta nepataisoma klaida.

Mūsų antroji kuopa neišlaikė – pradėjo trauktis, nes lenkai jau buvo mūsų kieme, viduje gynimo žiedo, perėjo per kaimo kapus.

Vakaruose, upelio klonyje, lenkų kariai dar vis slėpėsi upelio švendrėse, šaudė gana stipriai, bet nebandė mūsų pulti. Aš vis dar prižiūrėjau tą švendrėse kalinantį kulkosvaidį, kai pastebėjau iš dešinio šono atsilenkiant vieną po kito antrosios kuopos vyrus. Supratau, kad jie traukiasi. Surikau sustoti, pradėjau jiems aiškinti: užteskime kautynes kuo ilgiau, į tą laiką ateis parama iš Ašmenos. Kurį laiką pasiliko, bet netrukus dingo. Girdėjau, kaip vienas sužeistas dejavo garsiai. Mano kairia-me šone nieko nesimatė nei nesigirdėjo. Aš pradėjau taupyti šovinius, nes jau tik kelis beturėjau.

Tuo tarpu atšliaužė dar keli vyrai iš antrosios kuopos, kurie manęs neklausė –ėjo toliau. Paprašiau, kad atiduotų šovinius, jei dar turi, gavau tris ar keturias apkasas. Gal užtek-siu – galvojau. Šaudžiau mažiau.

Tuo tarpu kažkas prie manęs prišliaužė arčiau; pasilenkęs pažinau antrosios kuopos pusk. Maskvytį. Pasiūliau jam pasilikti, gal sulauksime vokiečių. Sutiko ir perėmė tą švendrių kulkosvaidį “saugoti”, o aš perėjau sekti mokyklą. Jau ten degė šviesos ir pro langus matėsi bėgiojant žmonės. Aš pradėjau šaudyti į mūsų būstinės langus. Pabaigęs savo šovinius paėmiau nuo žemės paliktus bėgančiųjų, bet po kelių šūvių turėjau panaudoti akmenuką atidaryti šautuvo spynai. Taip besikrapštydamas pajutau, kad man ant nugaros užvirto Maskvytis, pasisukęs į šoną pamačiau jo veidu tekantį kraują. Pakėlęs nuo galvos šalną, pa-

mačiau kaktose juodą dėmę, iš kurios veržėsi kraujas. Pats Maskvytis nerodė jokių gyvybės ženklų, buvo miręs. Likau visiškai vienas. Atsisėdęs ant žemės dar bandžiau taisyti šautuvą. Supratau, kad užsiteršė nuo smėlėtų šovinių.

Staiga išgirdau lenkiškai “Rency do gory”! Aš rankas į viršų pakėlęs pamačiau automato vamzdį prie pat nosies. Išprašė atkišęs automatą į nugarą iš tos “duobės” ir į priekį “žengte marš”. Priėjome mokyklos tvorelę, kurioje buvo išplėšta skylė. Per ją mane lenkas ir grūdo, bet aš dar spėjau pamatyti savo kuopos vadą, sėdintį su nuplėštais antpečiais prie tos tvorelės. Bet gavęs stiprų paraginimą koja į užpakalį greitai smukau per tą skylę tvorelėje ir atsідūriau ant kelio į Ašmeną.

Šalia mokyklos mane perėmė kitas lenkas, kuris mane “prašė” nusirengti. Apsidariau aplinkui ir matau ilgą baltą liniją prie kelio kaip “angeliukų”, gulinčių mūsų vyrų, visi nurengti, guli aukštiekninki, rankos prie šonų. Mane, kaip atsilikėlį, pikta aprėkė, paguldė šalia pusk. Šlekio, kuris verkšlendamas kalbėjo, kad mus šaudys. “Jei ir šaudys, tavo verksmas nepadės” – pasakiau užpykęs.

Vėliau surinkome sužeistus į vieną namą ir lauke išrikiuoti pradėjome žygį nežinoma kryptimi.

Mūsų sargybiniai AK kariai daugiausia buvo raiti; vyresnieji – Lenkijos karių uniformomis, dauguma buvo civiliai su lenkų kariuomenės ženklais. Ėjome tamsoje, basi, pusnuogiai per akmenuotas kalvas. Daugumas apsidaužė kojų pirštus bespardydami pasitaikiusius akmenukus. Kai kurie kentėjo paleistus vidurius, dažnai bėgo iš rikiuotės.

Švintant pradėjome geriau išsižiūrėti savo “globėjus” ir jų ginkluotę. Turėjo daug vežimėlių, kuriuose gulėjo sunkieji kulkosvaidžiai, minosvaidžiai ir kiti sunkūs ginklai bei amunicija. Juos traukė vienas arklukas. Vyrų dauguma su automatais, apsikarstę šovinių juostomis, kaip kad eitų į mūšį.

Neiškentęs ir sakau Starkui, kurisėjo šalia manęs, kad mes tiek visko būtume turėję, gal tas mūšis būtų kitaip pasibaigęs.

Jau visai prašvitus pasiekėme kažkokį kaimą, kurio žmonės su džiaugsmu lenkus vaišino pienu, dešromis, lašiniais. Mums kruvinom kojom, sušalusiems, nuogiems, nei vandens gerti nepasiūlė. Bet raminomės, gal jie bijojo, kad nepatektų į mūsų gretas. Beje, pamatėme ir jų, t.y. mūsų priešų, kautynių nuostolius: keturis vežimėlius, prikrautus lavonų, kuriuos jie vežėsi kartu.

Apie pietus vėl įėjome į miškingą vietovę ir paėję dar kurį laiką priėjome lenkų stovyklą. Tai buvo reto miško ruožas – matėsi palapinės, net sargybos. Mus įvedė į tokią aukštumėlę, įsakė sėstis ir niekur nejudėti, iš šonų – po sunkių kulkosvaidžių.

Sėdėdami ir besidairydami pamatėme lauke virtuvę, kurioje kažkas buvo verdama, nes prie jos stovėjo žmogus ir garavo katilas. O valgyti labai norėjosi – gal ir mums duos...

Gavome įsakymą atsistoti. Atsistoję pamatėme iš kažkur ateinančius du uniformuotus kariškius – vienas buvo lenkų karininkas, kitas – lietuvių. Lenkas pradėjo sakyti kažkokią daug girdėtą kalbą lenkiškai, o mūsų karininkas buvo vertėjas. Mums aiškino, kad Vilniaus kraštas ir pats Vilnius yra Lenkijos teritorija ir Armija Krajova jį tik gina nuo priešų, t.y. lietuvių okupantų. “Mes, – sakė jis, – jus paleisime; kurie norite, galite likti pas mus, kovoti su vokiečiais ir rusais, kaip ir mes”. Pagrasino: jei dar kartą pagaus, bus blogai. “Dabar” – sako, – stokite į eilę, gausite žirnių sriubos. Vėliau jus palydėsime iki artimiausio vokiečių ar jūsų dalinio. Lydėsime tik dėl to, kad kaimų gyventojai jūsų su šakėmis neužbadytų”.

Deja, sriubos man taip ir neliko, į eilę nestojau, sakiau man kas liks. Deja, neliko – pritrūko dar keliems.

Nukelta į 9-tą psl.

Vargonų muzikos žvaigždė

Jūratė Landsbergytė ir jos koncertai Lietuvoje ir kitose šalyse

Toronto Prisikėlimo parapija vasario 19, 4 v.p.p., rengia susikaupimo valandą-koncertą su viena ryškiausių vargonavimo atstovių Europos šalyse **Jūrate Landsbergyte**. Koncerte bus atliekami M. K. Čiurlionio, J. Naujalio, F. Bajoro bei F. Listo kūriniai, o „Volungės“ choras giedos religines giesmes su Gavėniai pritaikytais Šv. Rašto skaitiniais.

Vargonininkė ir muzikologė Jūratė Landsbergytė gimė Kaune 1955 m. Studijudama Lietuvos muzikos akademijoje, mokėsi pas prof. J. Čiurlionytę bei prof. L. Digrį. Tobulinosi tarptautiniuose vargonų meistriškumo kursuose pas prof. J. E. Kohler (Weimar), prof. M. Šlechtą (Praha), E. Kooiman (Berlynas) ir kitus. 1989 m. dalyvavo tarptautiniame vargonininkų konkurse Kijeve, kuriame buvo apdovanota diplomu. Nuo 1978 m. koncertavo Baltijos šalyse, Lenkijoje, Čekijoje, Ukrainoje, Armėnijoje, Vokietijoje. 1995-1996 m. dirbo Berlyno evangelikų-liuteronų Šv. Stepono šventovės vargonininkė ir nuo to laiko tęsia

šią veiklą evangelikų šventovėse Vokietijoje bei Lietuvoje. Iš Lietuvos vargonininkės koncertiniai renginiai nusitęsė iki Liuksemburgo, Prancūzijos, Austrijos, Anglijos, JAV. Nemažai koncertuoja ir su choralais, instrumentų ansambliais, su žymiais solistais.

Šalia didžiųjų baroko genijų – J. S. Bacho bei romantiškų F. Listo ir C. Franko kūrinių, J. Landsbergytės repertuare reikšmingą vietą užima senosios armėnų religinės giesmės bei M. K. Čiurlionio kūryba. Ji mėgsta ir lietuvių moderniąją muziką – yra daugelio naujų lietuvių kompozitorių kūrinių pirmoji atlikėja bei redaktorė. Daugelį jų yra įrašiusi į kompaktines plokšteles Lietuvos ir Vokietijos (Berlyno) radijo fonduose.

J. Landsbergytė rengė ir dalyvavo įvairiuose festivaluose: Vestfalijos 350 metų taikos jubiliejuje „Europa Cantans-Maldos taikai“, Lietuvoje vargonininkė yra Šv. Kristupo, Pažaislio, T. Manto, „Gaidos“, Vilniaus vargonų muzikos festivalių dalyvė.

Jūratė Landsbergytė yra ir aktyvi muzikologė – Lietu-

vos ir užsienio muzikologinėje bei kitoje spaudoje yra paskelbta apie 40 jos straipsnių. Šiuo metu menininkė rašo knygą apie XX a. lietuvišką vargonų muziką. Ji yra nuolatinė radijo laidų rengėja bei pašnekovė. Yra transkribavusi nemažai kūrinių vargonams, ypač daug M. K. Čiurlionio kūrinių, kurių rinkinį su pratarmė *M. K. Čiurlionis ir vargonai* sudarė ir paruošė leidybai.

Apie J. Landsbergytės koncertus Europos spauda rašė: „Šv. Jokūbo šventovėje – muzikinis Bacho prisiminimas (...) Meditatyvios melodijų linijas menininkė kūrė su stulbinančia, kvapą gniaužiančia intuicija. Tikrą malonumą ji suteikė pabaigoje, iš baltiškiosios kūrybos klotų pagrodama V. Bartulio ir L. Apkalnio kūrinius, kurie atvėrė netikėtų muzikinių ryšių ir techninių galimybių platumas („Sukurta vizija“, *Augsburger Allgemeine*, 2000).

„Tai buvo aukščiausio lygio sukrečianti muzika! Atlikta neįtikėtinai ekspresyviai...

Nukelta | 8-tą psl.

Jauno kareivio nuotyčiai

Atkelta iš 8-to psl.

Atgal keliavome, bet kur, mums sargai nesakė. Jau buvo visiškai sutemę, kai mūsų sargybiniai mus sustabdė ir pasakė, kad jie mūsų toliau nelydės. Nurodė, kuriuo keliu eiti į vokiečių dalinį, kuris mus perims. Beje, vienas iš mūsų sargų buvo iš Kauno, kalbėjome lietuviškai ir lenkiškai.

Palikti vieni, pradėjom svarstyti ką daryti: eiti toliau, ar pirma ilsėtis. Nutarėme eiti.

Taip mums paėjus porą kilometrų ar daugiau, mus staiga apšvietė stiprios prožektorių šviesos ir iš abiejų šonų kelio kulkosvaidžių ugnis. Sukritę visi ant kelio šaukėme kas kiek mokėjome vokiškai, kad nešaudytų, mes esame lietuviai.

Nutilo šaudymas. Pasigirdo įsakymas eiti po vieną prie užtvaros vartų. Ten mus tikrino ir leido į vidų. Kažkas iš vokiečių pasijuokė, kad dar ne žiema, per anksti maskuotis baltai, nors mes visai balti jau nebuvo.

Ileido mus visus į kažkokį dar neužbaigtą baraką: langai be stiklų, grindyse plyšiai, šaltas vėjas pučia iš apačios ir liepė gulti. Kad būtų šilčiau, sugulėme vienas prie kito ir net vienas ant kito, kad būtų kiek nors šilčiau, nes pasitaike šaltos naktys. Taip išdrebėjome, kol prašvito. Pamatę vokiečių kareivius, vaikščiojančius toje užtvaroje, ir mes sukilome.

Toji užtvara buvo maždaug pusės hektaro žemės, apsupta dviguba rąstų dviejų metrų aukščio tvora; viduje tų dviejų tvorų pripilta žemių. Storis tos tvoros taip pat kokių dviejų metrų. Viduje buvo keli barakai ir dar statoma daugiau.

Vokiečiams atsikėlus mums buvo

pranešta, kad iš Jašiūnų atvyksta mūsų dešimto bataliono vyrai mūsų paimti. Apie kokią dešimtą valandą ryto su pora vežimų jie pribuvo. Vežimai buvo prikrauti milinių. Puolėme prie tų milinių, pirmiausia, kad kuo greičiau sušiltume ir nustotume drebėti. Silpnėni sulipo į vežimus ir patraukėme Jašiūnų link.

Jašiūnuose jau atšilę gavome po pusę kepaliuko duonos, po du ar tris šimtus gramų dešros, „kaušą“ kavos ir saldaus miego klojime. Vos tik užmigome mus prikėlė su pranešimu, kad dešimtas batalionas gavęs įsakymą palieka Jašiūnus. Apie mus jie jokių informacijų neturi: eikite kur norite. Nutarėme eiti į pirmą netoli Jašiūnų esančią geležinkelio stotelę ir vykti į Vilnių.

Mūsų, pavakare atvykusių į Vilniaus geležinkelio stotį laukė vokiečių SS daliniai. Jie mus surinko ir nuvežė į kareivines, kur radome nemažai karių iš kitų dalinių, kurie nebuvo nuogi kaip mes.

Kitą dieną jau gavome valgyti ir galėjome vaikščioti po kareivines. Išėiti neleido. Po pietų į kareivines atėjo pora vokiečių karininkų iš SS dalinių. Jie vaikščiojo po kareivines, užsirašinėjo kai kurių pavardes, sakė juos skirs specialiam uždaviniui. Vėliau paaiškėjo – sušaudyti. Paneriuose SS sušaudė 86 karius. Sekančią dieną mus išvežė į Kauną, kur po pirties apžiūrėjo daktaras, davė po gerą taurelę, švairius apatinius ir švairią aviacijos uniformą.

Kitą dieną užkaltauose gyvulių vagonuose dundėjome į Vokietiją ginti Trečiojo Reicho. Aš tris metus iki karo pabaigos „gyniau“ Berlyną.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Česlavo Kudabos, geografo, pedagogo, Lietuvos Nepriklausomybės akto signataro publicistikos rinktinė *Žemės giedra* buvo pristatyta 2005 m. sausio 14 d. Lietuvos mokslų akademijoje. Pristatymo metu prisiminimais apie prieš 12 metų mirusį kolegą bei mokytoją dalinosi knygos sudarytojas ir 25 metus jį pažinojęs leidyklos „Kultūra“ redaktorius Antanas Steponkus („rašydamas į kultūrinę spaudą Č. Kudaba stengėsi sakyti tiesą, nors tuo metu atvirai kalbėti buvo sudėtinga, ir stengėsi, kad ta tiesa pasiektų kuo daugiau žmonių“); Gamtos mokslų fakulteto prodekanė, buvusi profesoriaus mokinė Regina Prapiestienė prisiminė Č. Kudabos vestą vasaros praktiką Varniuose, po kurios jis parašė garsiąją, bet tik po jo mirties išleistą knygą *Septyni keliai iš Varnių* („iš profesoriaus buvo galima pasimokyti ne tik darbštumo, atsidavimo profesijai, bet ir supratimo, atjautos, žmogiškumo“). Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarų klubo pirmininkė Birutė Valionytė pasakojo apie Č. Kudabos darbą Aukščiausioje Taryboje („mokslininkas dirbo įvairiausiose srityse – Kultūros ir švietimo komisijoje, Pietryčių Lietuvos komisijoje, Gamtos apsaugos komitete. Jo kalbos, pasiūlymai užfiksuoti, tačiau jo kaip valstybininko paveldas dar netyrinėtas“).

Ignalinos rajone užaugęs Č. Kudaba (1934-1993) visą gyvenimą domėjosi gamtos apsauga, kultūros istorija, kraštotyra, tačiau svarbiausia geografijos mokslų daktaro tyrinėjimų sritis – Lietuvos leidybinis reljefas. 1993 m. už kraštotyros monografijų ciklą jam po mirties buvo paskirta valstybinė Jono Basanavičiaus premija ir už knygą *Septyni keliai iš Varnių* Vinco Kudirkos premija. 1994 m. už reikšmingus darbus Lietuvos gamtos apsaugai buvo apdovanojtas Valdo Adamkaus premija, o 1999 m. už straipsnius apie Ignalinos kraštą Miko ir Kipro Petrauskų vardo premija.

Balio Dvariono opera „Dalia“, vienintelį kartą statyta 1959 m., po 45 metų pertraukos atgimė Vilniaus valstybiniame operos ir baleto teatre 2004 m. gruodį. Pasak spektaklio režisieriaus Ginto Žilio, vienintelis operos klavyro egzempliorius yra saugomas teatro archyve – kito net B. Dvariono šeima neturinti. Pritaikant kūrinių dabarčiai, naujasis pastatymas turi pataisytą libretą. 1956 m. parašyta opera, pasak režisieriaus, turi tam tikrą šiems laikams nepriimtą žymę, todėl tekęs kai ką pataisyti, kai ko atsisakyti. Palyginus su Balio Sruogos drama *Apyaušrio dalia*, kurios motyvais opera sukurta, dabartinis libretas esąs daug švelnesnis, koncentruojamas į Dalios dramatiškus iš-

gyvenimus. Atsisakyta etnografinių niuansų, liaudiškų polkų ir ratelių, kaip nemytuoto linksminimosi prieš valstiečių rengiamą maištą.

Operos muzikinis vadovas ir dirigentas Jonas Aleksa teigė, kad muzikinis operos tekstas nepakeistas: „Balys Dvarionas vienas iš paskutiniųjų mūsų romantikų muzikoje. Jo muzika ir šiandien maloniai skamba ausiai“. Spektaklio dailininkė Virginija Idzelytė; Dalios partiją paruošė Joana Gedmintaitė ir Julija Stupnienė, valstiečio Radvilos – Dainius Stumbras ir Giedrius Žalys, Jurgelio – Audrius Rubėžius ir Edmundas Seilius, varpininko Skudučio – Virgilijus Noreika ir Vytautas Kurnickas, grafo Tyzenhauzo – Egidijus Dauskurdas ir Vladimiras Prudnikovas, vyskupo Masalskio – Vladas Bagdonas ir Vytautas Bakula. Vaidmenis operoje kūrė ir jaunieji Operos studijos stažuotojai.

Vilniaus universiteto choras „Pro musica“ Ispanijos Asturijos provincijoje vykusiame tarptautiniame chorų konkurse buvo įvertintas trečia vieta už konkurso privalomąją programą, bet gavo specialų prizą už geriausią sambos atlikimą. Choras buvo įsteigtas 2004 m. balandį nuo Vilniaus universiteto merginų choro „Virgo“ atsiskyrus vyresnėms choristėms. Ispanijoje choras koncertavo mišria sudėtimi. Pasak „Pro musica“ vadovės Rasos Gelgotienės, taip neseniai susibūręs choras sugebėjo ypač giliai chorinės muzikos tradicijas puoselėti Ispanijoje atlikti sudėtingus kūrinius ir būti gerai įvertintas. Tai parodo choro brandą ir duoda paskatą tolimesnei veiklai. Gastrolių metu choras atliko ne tik uždegančias ispaniškas habaneras bei sambas, bet ir romantizmo epochos bei lietuvių kompozitorių kūrinius. Repertuarą papildė instrumentalistų atliekami kūriniai. Choras taip pat koncertavo Valladolide šio miesto universiteto kvietimu.

Žurnalistikos terminų žodyną planuojama paruošti ir išleisti iki 2007 metų pabaigos. Žodyno rengimo grupei vadovaus Lietuvių kalbos instituto Terminologijos centro vadovė dr. Albina Aukšoriūtė. Projektą pasiūlė Vilniaus universiteto Žurnalistikos instituto dėstytojas dr. Andrius Vaišnys. Pasak žodyno iniciatorių, žiniasklaida daro didžiulę įtaką visuomenei, o informacijos sparčiai daugėja, įvykiai, reiškiniai ir įvairios aktualijos viešosiomis informacijos priemonėmis turi būti skleidžiami tik taisyklinga lietuvių kalba. Todėl labai svarbu žiniasklaidoje vartoti tinkamus ir taisyklingus terminus. Šiuo metu tie terminai labai įvairuoja, dalis jų netaisyklingi barbarizmai, žodžiai versti iš kitų kalbų. **G.K.**

PRISIMINIMAI

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktadieniais nuo 11 v.r. iki 6 v.v.

AKTYVAI per 66 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term.ind.1.10%	Asmenines paskolas nuo5.25%
180-364 d. term.ind.1.20%	
1 metų term.ind.1.50%	Sutarties paskolas nuo5.25%
2 metų term.ind.1.90%	
3 metų term.ind.2.40%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term.ind.2.65%	Su nekeičiamu nuošimčiu
5 metų term.ind.3.00%	1 metų4.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.1.25%	2 metų4.50%
1 metų GIC-met. palūk.2.00%	3 metų4.80%
2 metų GIC-met. palūk.2.20%	4 metų5.25%
3 metų GIC-met. palūk.2.60%	5 metų5.25%
4 metų GIC-met. palūk.3.00%	
5 metų GIC-met. palūk.3.25%	Su keičiamu nuošimčiu
RRSP, RRIF "Variable"1.00%	1, 2, 3 metų4.25%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.2.50%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.2.45%	Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.3.10%	Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.3.50%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.3.60%	
Taupomąją sąskaitą iki1.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki1.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.0.65%	
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.1.25%	

Duodame asmenines paskolas. Nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiami nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas, internetinė bankininkystė.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation

1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: kfondas@on.aibn.com

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!

Remkime Lietuvą!

Remkime per Kanados lietuvių fondą!

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

ČESLOVO SENKEVIČIAUS knygą (vedamųjų rinkinį) *Penki taškai...* galima gauti pas spaudos platintojus Anapilio ir Prisiškėlimo parapijų knygynuose arba *Tėviškės žiburiuose*.

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, "plumbing" darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

GAMINŲ KOLDŪNUS su įvairiu įdaru (mėsa, grybais, varške). Pristatau į namus. Kaina: 100 koldūnų \$19. Skambinti Aldonai, tel. 416-233-5996.

"BALTIC TREE SERVICE". Žiemą yra geriausias ir sveikiausias laikas nugėti medžius ir krūmus. Nelaukit pavasario! Darbas garantuotas. Danius Lelis: 647-519-2299 (nešiojamas).

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

Kelionės į Lietuvą - Žiemos metu į šiltus kraštus - Visomis oro linijomis!

Žvelgiant į didelį srautą tautiečių, praėjusiais metais keliausių į Lietuvą, norisi pasidalinti mintimis su savo klientais apie šiuos 2005-ųjų metų keliones. Dauguma dirbančiųjų renkasi sau atostogas ir nori skristi tik vasaros metu. Nors tai yra pats brangiausias Oro linijų sezonas, kasmet atsiradavo vietų stoka. Apdairieji, norėdami užsitikrinti sau bilietus, užsisako iš anksto. Ilgiau laukiantieji priversti skristi kad ir nelabai jiems tinkamu laiku, arba moka žymiai aukštesnę kainą. Žodžiu, skrenda ne tada, kada patys norėjo, bet kada Oro linijos turėjo vietų. Ir šiemet atrodo turėsime tą pačią problemą. Tad ir patariu jau dabar pradėti galvoti apie atostogas. Paskambinkit man - pasitarsim! Pasiūlysiu Jums visas turimas ir pramattas galimybes. Pasirinksite sau tinkamą datą ir Oro liniją! Užsiskaidami iš anksto tikrai išvengsite nemalonių staigmenų! O iš ma-nęs Jūs visuomet gaunate ne tik geriausių patarimų, bet ir geriausias kainas, draudą ir tiksliausias atmintines.

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

ATA

LIUDUI GUTAUSKUI

mirus,

jo žmoną, mūsų būrelio narę vyr. skautininkę sesę DANUTĘ GUTAUSKIENĘ ir jos šeimą, nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime -

*Hamiltono skautininkų
"Šatrijos ragany" būrelis*

MIELAI MOKSLO DRAUGEI

ATA

**ILONAI JANELIŪNAITEI-
SMALENSKIENEI**

iškeliavus amžinybėn

reiškiame gilią užuojautą dukrai ONUTEI, broliui ALFREDUI ir mamytei MARIJONAI -

*Vakarų Ontario universiteto (UWO)
buvusieji Lietuvos studentų klubo nariai*

PADĖKA

ATA

ELENA MAŽULAITIENĖ

mirė 2005 m. sausio 14 d.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A. Šarkai, OFM, už laidotuvių Mišias, kun. A. Brazauskui, OFM, už mal-das laidotuvių namuose ir palydėjimą į kapines, Anitai Pakalniškytei už skaitymus Mišių metu.

Nuoširdi padėka visiems už aukas Mišioms, "Pagalbai Lietuvos vaikams", "Vaikų dienos centrui" ir kitiems labdarangiems tikslams.

Dėkojame Tėvynės sąjungai už gražias gėles ir L. Paškui už jautrius atsisveikinimo žodžius laidotuvių namuose bei kapinėse.

Ypatinga padėka E. K. Gudinskams, F. M. Gudinskams už visokeriopą pagalbą tvarkant laidotuvių reikalus ir parodytą nuoširdumą. Dėkojame karsto nešėjams už paskutinį patarnavimą a.a. Elenai, B.D. Mačiams už paruoštus pietus bei visoms ponios už skanūs pyragus. Dėkingi visiems už dalyvavimą, palydinti Eleną į kapines.

Jūsų visų parodytas nuoširdumas ir pagalba liks mūsų atsiminimuose -

Testamento vykdytojai

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808-ext. 26 dienos metu.

REIKALINGA MOTERIS prižiūrėti 11-os mėnesių mergaitę Richmond Hill rajone nuo 2005 m. gegužės mėn. Skambinti tel. 905-884-0215.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ inter-neto tinklalapis www.tzib.com laukia jūsų apsilankymo. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu - tevizib@pathcom.com

SPORTAS

“Anapilio” sporto klubo “molekulės” (iki 8 m.) įdėmiai klausosi savo trenerio Mindaugo Leknicko. Už jų - treneris Linas Šlyka
Nuotr. R. Otto

VII Pasaulio lietuvių sporto žaidynės

Lietuvos vyriausybė sausio mėnesį patvirtino VII Pasaulio lietuvių sporto žaidynių (PLSZ) rengimą ateinančią vasarą Lietuvoje, su baigminėmis varžybomis įvyksiančiomis birželio 30 - liepos 3 dienomis Vilniuje. Lietuvos Kūno kultūros ir sporto departamentas (KKSD) yra įgaliotas šį reikšmingą renginį vykdyti. Sausio 27 d. Vilniuje vyko pirmasis Žaidynių organizacinio komiteto posėdis. Kartu su KKSD vadovais ir darbuotojais, dalyvavo vyriausybės įgaliotiniai, Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) atstovai, Lietuvos Sporto federacijų vadovai ar atstovai. Sporto federacijos bus atsakingos už savo sporto šakos vykdymą žaidynėse. Organizacinio komiteto posėdyje vienas iš svarbiausių reikalų buvo sporto šakų atrinkimas į Žaidynių sporto programą. Bus įtrauktos tik tos sporto šakos, kuriose dalyvauja išeivijos lietuviai. Priimtos sporto šakos, kurios buvo pageidautos ŠALFAS metiniame suvažiavime ir papildomai siūlytos vėliau: krepšinis, tinklinis, pliažinis tinklis,

tenisas, futbolas, biliardas, šaudymas, plaukimas, golfas, kėgliavimas.

Šiose žaidynėse didelis dėmesys yra skiriamas užsienyje gimusio jaunimo pirmajam, antrajam ar dar ankstyvesniai lietuvių kilmės kartai. Visose sporto šakose, tinkančiose jaunimui, varžybose yra kviečiami dalyvauti jaunieji, jaunučiai, mergaitės savo amžiaus grupėse. Jie turės puikią progą plačiai susipažinti su savo tėvų ar protėvių kraštu, su savo bendraamžiais. O paskutinę žaidynių dieną jaunimas galės dalyvauti uždarymo iškilmėse. Visi sportininkai, jauni ir suaugę bei vadovai bus aprūpinti nakvyne ir maistu Vilniuje per baigmines varžybas ir dar vieną dieną prieš, ir vieną dieną po varžybų. Sportininkams, atvykusiems į Lietuvą savaitę prieš žaidynes ir norintiems pasportuoti ir kitose vietovėse, kelionių kainos, papiginimai ir pan., dar nebuvo aptarti. Jei būtų įtrauktos kitos sporto šakos, apie tai bus paskelbta vėliau.

R. Dirvonis

Žinios iš Lietuvos

• Grandola mieste (Portugalija) vykusio “Grand Prix” sportinio ėjimo varžybų nugalėtoja moterų 20 km distancijoje tapo Kristina Saltanovič. Lietuvos ėjike nuotolių įveikė per 1 valandą 33 minutes ir 31 sekundę (5 km-23:13; 10 km-46:24; 15 km-1:09:46).

• Pasibaigusiam Vilniaus miesto atvirajame lengvosios atletikos uždarymo patalpų čempionate vaikinų šuolių į aukštį varžybose pasiekti du šalies rekordai. Giedrius Beniulis ir Valdemaras Norvaišas iššoko po 2 m 2 cm ir pagerino ankstesnį dviejų metų senumo vaikinų iki 15 metų amžiaus šalies rekordą.

• Vokietijoje vykusiose pasaulio plaukimo trumpajame baseine (25 m) taurės varžybose Vytautas Janušaitis 100 m plaukimo kompleksiniu būdu rungties finale užėmė ketvirtąją vietą.

• Kauno “Žalgirio” krepšinininkai svečiuose laimėjo vyrų krepšinio klubų Eurolygos priešpaskutinės “B” grupės rungtynes prieš Siena “Montepaschi” klubą 74:70 ir praktiškai užsigerantavo patekimą į kitą ratą, kuriame rungtyniaus 16 geriausių klubų.

• Lietuvos merginų (iki 21 metų) žolės riedulio rinktinė Prahoje (Čekija) vykusio septintojo Europos uždarymo patalpų riedulio čempionato baigmėje 2:3 nusileido Gudijos bendraamžėms ir turėjo pasitenkinti sidabro medaliu.

• JAV vykusiose studentų lengvaatlečių varžybose septyniakovininkė Austrėja Skujytė laimėjo rutulio stūmimą (15.74 m).

• Vyrų rankinio klubai Lietuvos lygos čempionate baigė pirmojo rato kovas ir komandos toliau dviem ratais rungtyniaus dėl 1-6 ir 7-10 vietų.

• Lietuvos sportas neteko pirmojo šalies olimpinio čempiono – 1968 metų Meksikos olimpiadų žaidynių nugalėtojo, boksierio Dano Pozniako.V.P.

HomeLife
HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų.

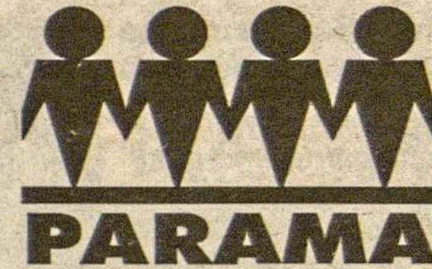
Sutton
GROUP

ANTANAS GENYS

“Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981”

**PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!**
Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite
(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.10% už 90-179 d. term. indėlius
1.20% už 180-269 d. term. ind.
1.20% už 270-364 d. term. ind.
1.50% už 1 m. term. indėlius
1.90% už 2 m. term. indėlius
2.40% už 3 m. term. indėlius
2.65% už 4 m. term. indėlius
3.00% už 5 m. term. indėlius
1.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
2.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.20% už 2 m. GIC invest. pažym.
2.60% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% RRSP & RRIF (variable)
2.50% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
2.65% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.10% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.00% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
3.85% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
1.25% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.65% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo5.25%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuosimčiu
(fixed rate)
1 metų4.25%
2 metų4.50%
3 metų4.80%
4 metų5.25%
5 metų5.25%
- su keičiamu
nuosimčiu4.25%

DUODAME

• asmenines paskolas
• mortgičius iki 95%
įkainoto turto
• riboto kredito paskolas
(Line of Credit)
• komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) | LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANŲ?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3:30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3:30 v.p.p.; šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

Matininkas

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR

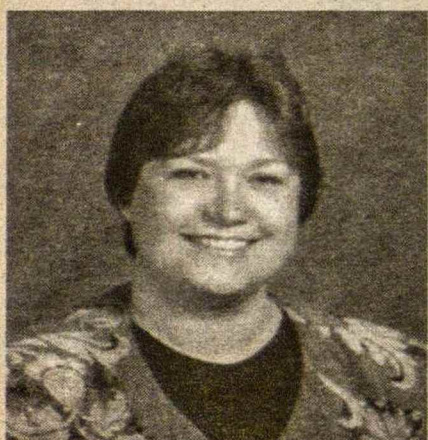
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

E-mail: tomsenkus@rogers.com

ROYAL LEPAGE

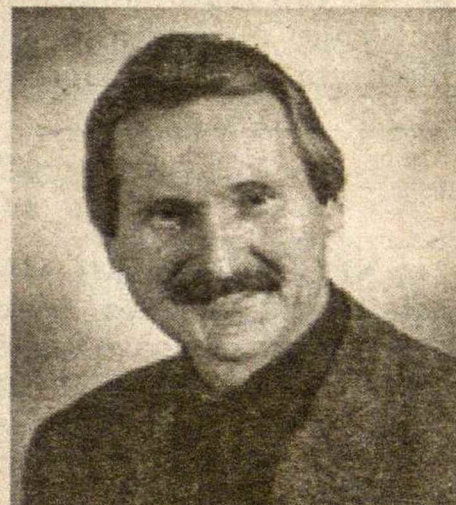

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

“Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981”

**PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!**

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

MANO NUOSAVYBĖS VERTĖ

\$400,000, \$500,000,

\$700,000?

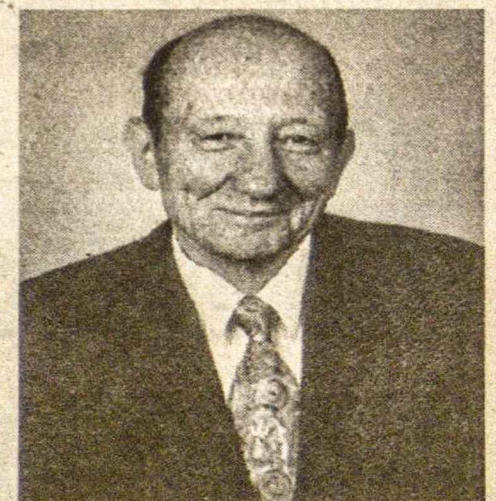
SKAMBINKITE

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos
tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

SPAUSTUVĖ

PRINTING
NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto ON
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus

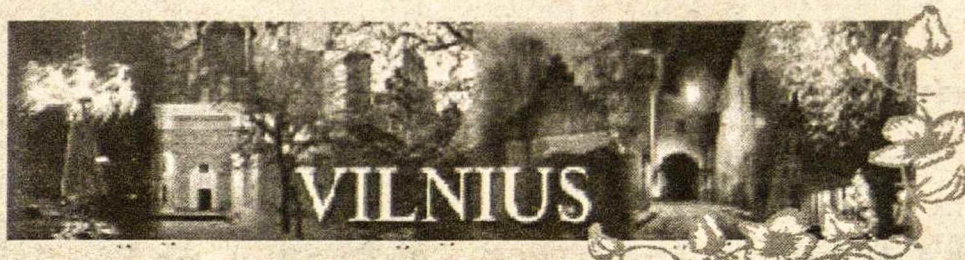
A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300* COUPON **\$300***
off for 1 parcel **off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

KANADOS ĮVYKIAI

Nauja inuitų savivalda

Po daugiau kaip trisdešimties metų derybų Newfoundland ir Labrador provincijoje federacinės ir provincinės valdžios atstovai pasirašė galutinę sutartį su inuit tautelės čiabuviais, sukuriant Nunatsiavut savivaldą, kurioje inuitai taps 15,800 kvadratinį kilometrų žemės ploto savininkais. Jie taip pat turės išimtinę teisių papildomame 56,000 kv. km žemės plote. Šis žemės plotas yra didesnis nei dabartinės Lietuvos valstybės plotas. Inuitai per dvejus metus turės išrinkti savo teritorinę vyriausybę, o iki to laiko jiems vadovaus valstybės pareigūnų p rinkta laikinoji valdžia. Sutartyje yra numatyta, kad inuitai jau nuo dabar galės naudotis federacinės ir provincinės valdžios parama sveikatos ir švietimo reikalams bei lėšomis, skirtomis laikinosios valdžios išlaidų kymui.

Kardinolas Aloysius Ambrosic viešame laiške Kanados ministeriui pirmininkui Paul Martin ragino išlaikyti vedybas kaip vyro ir moters sąjungą. Jis siūlo apeiti Kanados "Teisių ir laisvės" chartą pasinaudojant konstituciniu "nepaisant to" įtarpu, nes kitaip kraštas gali patekti į socialinių institucijų neišbandytas problemas, ypač visuomeninių auklėjimą ir sunkiai įsivaizduojamą aiškinimą mokyklinio amžiaus vaikams apie valdžios remiamą vedybų supratimą. "Nepaisant to" konstitucinis įtarpas leidžia apeiti įstatymą penkeriems metams. Kardinolas tikisi, kad per tiek laiko jau bus matomi tos pačios lyties vedybų įstatymo padariniai Olandijoje ir Belgijoje ir bus lengviau vertinti galimas pasekmes Kanadoje. Daugeliui kitų religinių grupių dvasiškiams valstybės siūlomas vedybų supratimas taip pat yra nepriimtinas, o net dvidešimt nuošimčių apklaustų žmonių pasisakė, kad jie dėl to atsisakytų priklausomumo partijai. Nors ir labai griežtai už gėjų vedybas pasisakęs ministras pirmininkas, net grasindamas naujais rinkimais, pagaliau kiek suminkštėjo. Po kelionės Azijoje, didelio spaudimo savo partijoje bei opozicijos partijos ketinimo pareikšti nepasitikėjimą vyriausybe, visapusiško spaudimo paveiktas ministras pirmininkas pažadėjo leisti liberalų partijos parlamentaram balsuoti pagal savo atstovaujamos apylinkės gyventojų pageidavimus ir tuo reikalu naudotis laisvo balsavimo parlamente teise. Konservatorių partijos pirmininkas Stephen Harper pabrėžė, kad jam būtų priimtinau tuoj pat apibrėžti vedybas pagal seną tradicinį vedybų supratimą.

Kanados generalinė gubernatorė Adrienne Clarkson nuvydė Albertos provincijos gyventojus nepagerbdama mirusios Albertos gubernatorės Lois Hole. 71 metų amžiaus gubernatorė buvo Albertos gyventojų mėgstama, ir Adrienne Clarkson nedalyvavimas jos laidotuvėse, gyventojų nuomone, nebuvo pateisinamas, nors jos įstaiga davė net kelis pasiaiškinimus. Nedalyvavo ten ir ministras pirmininkas Paul Martin, nes jis tuo metu lankėsi Kinijoje ir cunami potvynio nusiaubtoje Indonezijoje. Lois Hole yra laikoma pačia populiariausia gubernatore Albertos istorijoje.

bernatore Albertos istorijoje.

Rytinį Kanados pakraštį, septynių dienų laikotarpį (sausio 16-24 d.), nusiaubė net trys audros. Visos keturios Atlanto pakraščio provincijos turėjo atsikasti iš 70 cm sniego kritulių. 100 km greičio siautę vėjai supustė nepravažiuojamus kalnus keliuose. Prie nepaprastai blogų oro sąlygų net ir sniego plūgai negalėjo keliuose dirbti. Visi provincijų orauosčiai buvo ilgesniam ar trumpesniam laikui uždaryti, o skrydžių tvarkaraščiai nustojo reikšmės net keliom dienom. Sniegas jau dabar viršija normalų žiemos kritulių vidurkį, o žiema vos tik įpusėjo. Iki šiol didesnių elektros tiekimo sutrikimų dar nebuvo, tad nuo pūgos ir šalčių žmonių aukų nėra.

Kyoto sutartimi Kanados vyriausybė įsipareigojo sumažinti į orą išmetamų teršalų kiekį. Tam reikalui Kanada yra jau paskyrusi 3,7 bilijonų dolerių. Šiuo laiku ministerio pirmininko įstaiga pranešė, kad iki 2010 metų yra numatyta investuoti papildomai 3 bilijonus, kurie bus duodami toms įmonėms, kurios pirs ir naudos oro teršalų filtravimo ar jų sumažinimo įrengimus. Dauguma šios paramos bus duodama kaip valstybinių mokesčių nuolaidos ir sumažinimai. Viena iš geriausiai pastebimų lengvatų bus 2000 dol. valstybės graža, naujų, taupiai kurą naudojančių automobilių pirkėjams.

JAV ir Kanados sienų saugumui užtikrinti abi valstybės remiasi tais sąrašais, kuriuose yra išvardinta daugiau nei 100,000 galimų teroristų. Paskutinių kelių savaitų laikotarpiu, remiantis tais sąrašais, daugiau kaip šimtui žmonių buvo uždrausta skristi į JAV iš Kanados orauosčių. Oficialiai šie sąrašai neturi išlaptintų duomenų, tačiau jie nėra viešinami ir jais naudojasi tik šių dviejų kraštų imigracijos valdininkai.

Labiausiai į pietus išsikišusios Kanados dalies Ontario provincijos greittkelyje prie Ingersoll miesto, spiginant 23 laipsnių šalčiui, daugiau kaip 100 traktorių, velkančių įvairius žemės ūkio padargus, ir tiek pat ūkininkams priklausančių automobilių sudarė ilgesnį nei kilometro ilgio protesto vilkstinę. Ūkininkai reiškė savo nepasitenkinimą vyriausybe, kuri neatsižvelgia į sunkiančią ūkininkų padėtį. Rekordškai žemos grūdų ir alyvinių sėklų kainos, nepakankamas valstybinis finansavimas ir ūkininkams nepalankūs vyriausybės nutarimai dėl dirbamos žemės ribų nustatymo sukėlė protestą ir net kelioms valandoms sutrukdė normalų greitkelio judėjimą, kur normaliai per valandą pravažiuoja apie 3600 mašinų.

Madagaskaro valstybei nereikės atmokėti 21 milijono dolerių skolos Kanadai. Kanados finansų ministras Ralph Goodale pranešė, kad per vyriausybės sukurta Kanados skolininkų iniciatyvinį fondą buvo panaikintos Senegal, Ghana, Etiopijos valstybių skolos. Kitiems 13 kraštų skolų mokėjimas buvo užšaldytas, iš kurių net aštuoniems papildomiems kraštams skolos yra jau dovanotos. A.V.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

NEUŽMIRŠTAMI METAI – Onos Gaigalaitės-Beleckienės atsiminimai. Spaudai parengė bei redagavo ses. Ona Mikailaitė. Išleido Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo Vargdienių vienuolijos seserys. Leidykla "Naujasis lankas". Kaunas, 2004 m., 398 psl. Tiražas – 1000 egz.

TILTAS. Volume 5, Number 1, December 2004. Journal of the British-Lithuanian Socie-

ty. Visi informaciniai rašiniai tik anglų kalba. Nei redaktorių, nei leidėjų pavardės nepažymėtos.

UNIVERSITAS VYTAUTI MAGNI 2004 m., 8 (91) nr. ir 9 (92). Redaktorė Nijolė Kreimerienė, talkinama redakcinės kolegijos. Redakcijos adresas: Laisvės alėja 53, kamb. 214, Kaunas 3000. Tiražas – 500 egz.

*Didvyriška mūsų istorija... ne imperializmu,
ne militarizmu, ne jėgos siekimu ir ne ginklo garbinimu,
o tik narsiu savo laisvės gynimu. (J. Girnius)*

SKAITYTOJAI PASISAKO

NEUŽMIRŠTAMI PARTIZANAI

Partizaninis pasipriešinimas sovietams apėmė visą Lietuvos teritoriją ir buvo suskirstytas į 10 karinių apygardų. „Kardo“ rinktinė įėjo į Žemaičių apygardos sudėtį. Šioje apygardoje buvo dar dvi rinktinės – Alkos ir Šatrijos. „Kardo“ rinktinės veikimo ribos buvo visa tuometinė Kretingos apskritys. Joje kovojo apie 700 partizanų. Dauguma žuvo kovoje, o vienas kitas paimtas gyvas buvo išvežti į Rusijos koncentracijos lagerius. Rinktinė įsteigta 1945 m. lapkričio 15 d. Pirmuoju rinktinės vadu paskirtas Kazimieras Kontrimas-Montė. Tėvas iš Grūšlaukės. Ten jis ir žuvo čekistinės operacijos metu 1952 metais. Rinktinėi vadovavo ir J. Ožeraitis-Ūsas. Vienas iš rinktinės vadų – J. Kėkštas-Drulis žuvo 1948 metais Baublių miške. „Kardo“ rinktinę sudarė 9 kuopos. Taip pat veikė atskiras J. Šleiderio būrys. Gausiausia buvo Mosėdžio kuopa, kurią sudarė 3 būriai. Kuopai kurį laiką vadovavo Lietuvos kariuomenės seržantas Venckus-Daktaras.

Darbėnų kuopos branduolį sudarė „Kardo“ rinktinės štabo apsaugos branduolys, kuriam vadovavo pats K. Kontrimas. Kuopai vadovavo ir Kazimieras Laureckas-Zubris, kuris žuvo 1948 metais. Šios kuopos štabas buvo dislokuotas Vaineikių miške. Galutinai rinktinė buvo suformuota iki 1947 metų. Tai buvo patys kovingiausi ir aktyviausi rinktinės metai. Tačiau 1947 metais KGB įvykdė daugybę sėkmingų operacijų, todėl vėliau rinktinės veikla nebegalėjo būti tokia aktyvi.

1965 metų liepos 15 dieną tarp Grūšlaukės ir Salantų, Didžiųjų Žalimų kaime, Drungilų sodyboje nuaidėjo kraupus šūvis. Jis tarsi paskelbė pasauliui, kad kovoje už mažytės tautos laisvę ir nepriklausomybę krito paskutinis Žemaičių apygardos „Kardo“ rinktinės partizanas – Pranas Končius-Adomas. Deja, pasaulis buvo kurčias – negirdėjo, o gal ir nenorėjo girdėti. O mes, šių dvasios milžinų palikuonys, išgirdome. Ir šiandien šio šūvio aidas lyg priešai kartoja: atminkite, atminkite. Atmenam Ažuolijos girioj 1952 metais kritusį K. Kontrimą-Montę, itin žiauriai Darbėnų sribokijoje nukankintą Aleksą Jonkų-Laimę, Pilypą, Mikalojų Klanių-Algį, brolius Skersius, Katkus...

Stanislovas Burba, Darbėnai

SKAUTŲ VEIKLA

- Skiltininkų kursai vadovams įvyks vasario 12 d. Priskėlimo parapijos patalpose. Vadovaus Kanados rajono vadas LSB atstovas v.s. Romas Otto. Kviečiami į kursus Kanados rajono tuntininkai, draugininkai, pavaduotojai ir padėjėjai. Šių metų tema: metinio plano sudarymas. Platesnes žinias teikia tuntininkai.

- LSS seserija švenčia Susimąstymo dieną vasario 19, šeštadienį. Estės skautės ruošia žiemos išvyką į estų stovyklavietę netoli Elora

miestelio. Autobusais iš Yorkdale šiaurinės autoaikštės išvažiuosime 9.45 v.r. Užsiėmimai planuojami ir lauke ir salėje. Sesėms nenorinčioms lauke būti bus galima pabendrauti apšildytoje salėje. Būtinai iki vasario 9 d. užsiregistruoti pas Rūtą Baltaduonytę-Lemon.

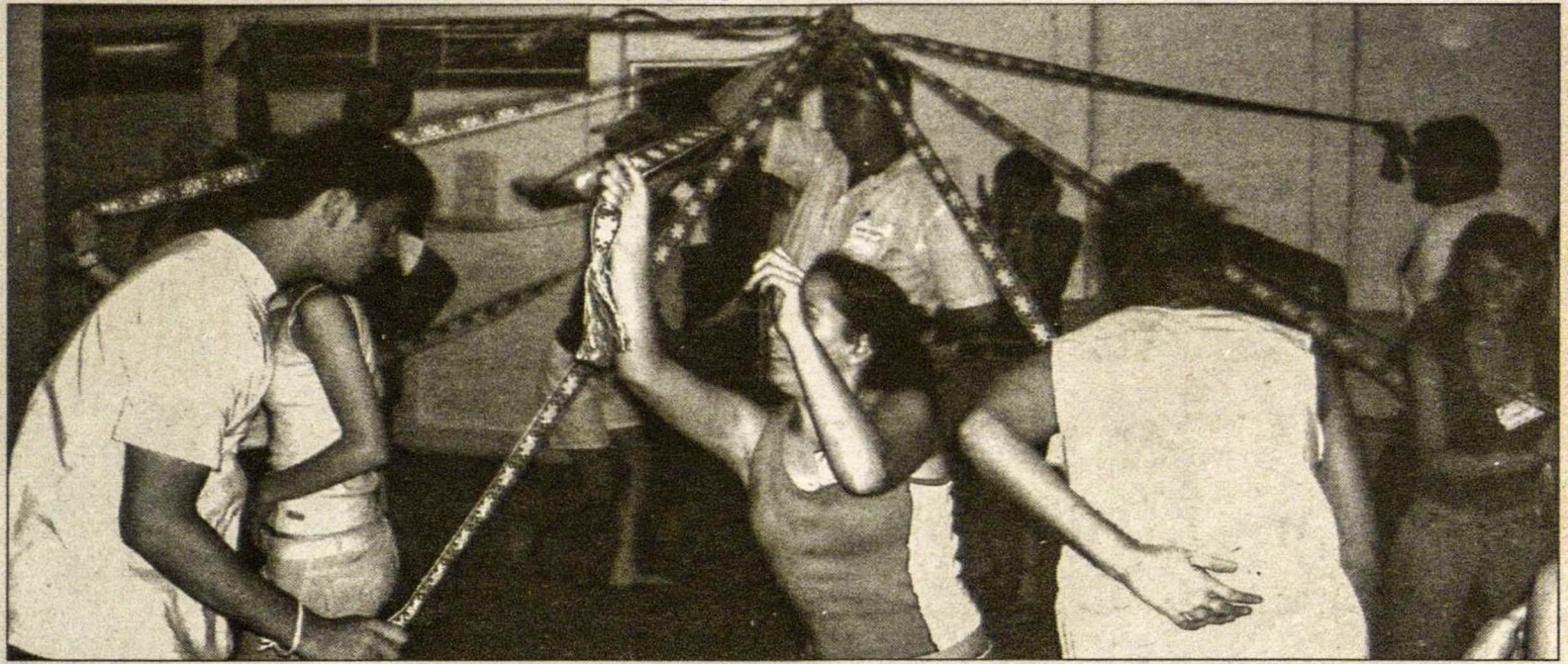
- Kaziuko mugė įvyks kovo 6 d. Anapilio didžiojoje salėje. Atidarymas 9 v.r. Šių metų tema *Lietuvos miestai*. Jei turite neaštrių peilių, atneškite! Skautai juos jums pagals. R.

Brolis skautas Viktoras Šimkus ruošiasi virti sriubą žiemos iškylroje „Romuvoje“ š.m. vasario mėn. Nuotr. R. Otto

JAUNIMO ŽODIS

Pažintis su Pietų Amerikos jaunimu

Pietų Amerikos jaunimas ruošiasi suvažiavimo uždarymo programai

Sausio 15-23 d.d. Argentinoje įvyko 8-sis Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas. KLB ir KLJS bei PLJK valdybos ten mus nušuntė su jaunimu susipažinti, prisidėti prie jų suvažiavimo programos. Mums buvo įdomu, kad mišrių šeimų, lietuvių kilmės jaunimas dar tiek domisi lietuviška veikla.

Pietų Amerikos jaunimo suvažiavimas vyksta kasmet, jų atostogų metu. Prelatas Edis Putrimas padeda suvažiavimus globoti. Šiomet programai vadovavo Santiago Butkus, Juan Ignacio Fourment Kalvelis ir suvažiavimo pirmininkė Jorgelina Lukošūtė. Buvo tikrai įdomu ir smagu susipažinti ir pabendrauti su kito kontinento jaunimu, kuris mus nepaprastai šiltai priėmė. Jautėmės kaip šeimos nariai, ne kaip svečiai. Iš vakaro išskridę iš Toronto, Buenos Aires atsiradome šeštadienį, spėjome į suvažiavimo atidarymą jų lietuvių draugijos patalpose „Centro Lituano“. Ten vyko registracija, sveikinimo kalbos ir vakarienė, susipažinimo vakaras.

Atidaryme dalyvavo apie 50 žmonių, pusė jų – jaunimas. Iš Lietuvos buvo atvykę PLB pirmininkas Gabrielius Žemkalnis, Lietuvos vyriausybės kancleris Antanas Zenonas Kaminskas, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentų direktorius Antanas Petrauskas. Sekmadienį dalyvavome Aušros Vartų lietuvių parapijoje Mišiose, kurias aukėjo prel. Putrimas, po to „Susivienijimo“ (kitos lietuvių draugijos) patalpose – pabendravimas, pasitarimas dėl suvažiavimo uždarymo programos, kurioje svečiai iš Lietuvos, etnografiškai aktoriai Dalia Uzdila ir Rolandas Boravskis organizavo lietuviškų vestuvių pavaizdavimą.

Pirmadienį vykome autobusu į Rosario, kur buvome labai trumpai ir tuoj važiuojome į stovyklą Carcarana vietovėje. Ten vyko susipažinimo užsiėmimai, „vestuvių“ programos repeticija ir vakarienė. Antadienį vėl repetavome, po pietų vyko diskusijos, kuriose mudu pristatėme minčių apie jaunimo kongresus, kodėl ir kaip jie vyksta, ir kokia bus PLJK programa Kanadoje 2006 m. Klausinėjome jaunimą apie jų veiklą, kas juos riša ir kodėl. Jiems lengviau buvo kalbėti ispaniškai, tai mums buvo sunku suprasti jų pasisakymus.

Trečiadienio ryte vėl repeticija (jie visi mielai ir gerai šoka), o po pietų aplėkėm Rosario miestą – matėme paplūdimį, svarbiausius paminklus, vėliau muziejų, koplyčią. Vėliau vyko pokalbis, kuriame mes supažindinome suvažiavimo dalyvius su Jaunimo sąjungos organizacine struktūra, su rezoliucijų sudarymo tvarka suvažiavimuose. Jiems pasiūlytas pratimas buvo savo rezoliucijas sukurti.

Ketvirtadienio didelę dalį praleidome kecionėje. Tą dieną su mumis radijo „interview“ darė Juan Ignacio Fourment Kalvelis, jo vedamoje programoje „Ecos de Lituania“. Pokalbyje dalyvavome mudu, prel. Edis Putrimas, Santiago Butkus, Dalia su Rolandu ir Diana, Urugvajaus LJS pirmininkė. Kalbėjome apie būsimą PLJ kongresą Kanadoje ir ką planuoja KLJS. Repeticija tą dieną vyko Mindaugo lietuvių centre, vakarienė buvo „Nemuno“ patalpose. Vakare mokėmės Argentinos tautinių šokių „fiestoje“. Penktadienį aplankėme katedrą La Platoje, pabendravome vieno lietuvių vasar-

vietėje, po pietų ilgai repetavome ir vakare grįžome į Buenos Aires. Šeštadienį nusigabeno į „Susivienijimo“ patalpas, kur vėl vyko repeticija po pietų, o vakare pasirodymas, kuris labai sėkmingai praėjo, buvo apie 100 žiūrovų. Sekmadienį po Mišių šovėm į miestą truputį apsipirkinėti ir jau buvo laikas vykti į oro uostą.

Visose vietovėse dalyvavo apie 20 jaunuolių, įvairiomis dalimis prisidėjo jaunimo iš Buenos Aires, Berisso, Rosario, Urugvajaus. Berisso yra labai mažas miestelis, net neturi autobusų stoties, tačiau ten yra daugybė įvairių etninių bendruomenių, kurias sudarė atvykę imigrantai, dirbo vietinėse kasyklose. Čia buvo

Kanados atstovai su Pietų Amerikos jaunimu Argentinoje

daugiausia lietuviško jaunimo, ir jie patys jauniausi: 14-15 metų amžiaus.

Giliausią išpuodį paliko tai, kad šis jaunimas yra jau 3-ios ar 4-tos kartos, ir vis tiek jiems labai svarbu prisidėti prie lietuviškos veiklos. Jie šoka tautinius šokius minėjimuose, bendrauja. Jie tikri argentiniečiai – atrodo „ispaniški“, nekalba lietuviškai, bet turi lietuviškas pavardes. Tie, kurie yra lanke Vasario 16-tosios gimnaziją, kalba gan gerai lietuviškai, o kiti, kurie daugiau prisideda prie veiklos, laukia savo eilės keliauti į Vokietiją mokytis lietuvių kalbos. Tikrai išpuodinga, pvz., kad vienas žmogus, Juan Ignacio, pradėjo lietuvišką radijo programą – apie lietuvišką veiklą, muziką ir t.t. Jam padeda ir jo tėvai, nors tik jo mama yra lietuvių kilmės. Kiekvieną sekmadienį jis visą valandą aiškina (ispaniškai) apie lietuviškumą Berisso gyventojams. Jis dar nori pailginti programą iki dviejų valandų!

Pietų Amerikos jaunimas, nors yra pietietiško būdo – neskuba, kaip mes Šiaurės Amerikoje, yra labai entuziastingi, trokšta žinių apie lietuvių ir apie viską. Jie yra labiau socialūs, visus priima ir bendrauja vienoje didelėje grupėje, ne atskirose grupelėse, kaip mes darom. Jiems lietuviški centrai yra svarbūs ir naudingi, nes ten yra ir bendravimo sąlygos ne tik salės ir baras, bet ir baseinai, sporto aikštės.

Nors negalėjome laisvai susikalbėti su visais, nes mūsų ispanų kalba per prasta ir jų lietuvių ir anglų kalba taip pat, visi gerai susidraugavome ir labai smagiai praleidome laiką. Jie mus priėmė į savo namus, davė savo lovas ir širdis. Viena mintis, kuri mums visada pasiliks, yra ta, kad lietuviai yra kaip viena šeima bet kur pasaulyje!

Tomas Jonaitis ir Andrius Rusinas

THINKING OF SUMMER ALREADY?

Going home? Visiting friends and family? You should. Finnair's Direct Summer Flights from Toronto to Helsinki and beyond between June 9th and September 8th, 2005 are on sale now! Call your travel agent to book today! Finnair also provides year-round service from New York with many convenient connections from Canada, in addition to daily codeshare flights from Vancouver, Toronto and Montreal via London, U.K. to Helsinki and beyond. Don't wait! Contact your travel agent now to take advantage of Finnair's EARLY BIRD RATES!

www.finnair.com/ca

416 222-0740 or 1 800 461-8651

FINNAIR

KLF žinios

Kanados lietuvių fondo raštinėje jau galima gauti paramos prašymo anketas, skirtas 2004 metų pelno skirstymui. Organizacijoms, kurios gavo paramą praėjusiais metais, anketos bus išsiuntinėtės. Užpildant anketas prašome atkreipti dėmesį, kad Fondas skirstys paramą Kanados lietuvių organizacijoms tik vieną kartą metuose, balandžio mėnesį, tad prašome peržiūrėti savo planus visiems metams ir į savo prašymą įtraukti visus renginius. Kanados valdžios kontrolieriai reikalauja iš Fondo, kad organizacijos pristatytų atsiskaitymo dokumentus dėl gautos paramos. Dėl to mes prašome, kad kiekviena organizacija, kuri 2004 metais gavo paramą, iki kovo mėnesio 15 dienos pristatytų organizacijos metinį finansinį atsiskaitymą arba, jeigu parama buvo skirta specialiam projektui, to projekto finansinį atsiskaitymą. Negavę atsiskaitymo dokumentų, paramos šiais metais neskirsime. Inf.

KLF valdybos posėdis įvyko sausio 24 d. Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje. Dalyvavo KLF valdybos pirmininkas A. Nausėdas, sekretorė D. Sher, narys R. Kalendra, V. Stanevičienė (KLB atstovė) ir administratorius L. Baziliauskas. Pirm. A. Nausėdas painformavo susirinkusius valdybos narius apie atliktus darbus nuo praėjusio lapkričio mėnesį vykusio posėdžio. Fondo išlaidų apyskaita, kurią vietoj išdininkės V. Jonušonienės, valdybai pristatė administratorius L. Baziliauskas, buvo valdybos narių vieningai patvirtinta. Administratorius taip pat pateikė valdybos nariams išsamią gauto pašto informaciją, jų tarpe ir šių metų finansinės paramos prašymus iš Lietuvos ir Kanados lietuviškų organizacijų. Terminai dėl paramos ir stipendijų gavimo šiais metais paskelbti *Tėviškės žiburiuose*. R. Kalendra pranešė, kad jau užbaigtas KLF raštinės naujos durų lentelės projektas. Posėdžio eigoje buvo svarstyti įvairūs KLF veiklos einamieji reikalai bei nauji pasiūlymai. Kitas valdybos posėdis įvyks kovo 7 d. Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje. D.B.S.

A.a. Teklei Sekonienei mirus, užjaušdami jos vyrą Adolfą, Kauno vaikų dienos centrams aukojo: \$50 – G. D. Sakus, T. Tarydas; \$30 – B. Ignatavičienė, V. E. Kriščiūnai; \$25 – T. B. Stanuliai, V. E. Abromavičiai, K. R. Poškus; \$20 – A. S. Petraitis, A. Baltrūnas, B. Matulaitienė, M.

Juozaitytėnė, S. Valickis, M. Bernotienė, B. Jonaitienė, M. Laurinavičienė, S. V. Aušrotai, B. Kasperavičienė.

\$10 – E. R. Namikai, A. Pranevičienė, A. Kanapka, A. Bačekienė. Už aukas dėkoja Lietuvos "Caritui" remti komitetas Toronte. O.G.

GRUPĖ ADVOKATŲ

padės susigrąžinti nekilnojamą
turtą Lietuvoje

TEL. 370-686-47477

Elektroninis paštas: algisdega@omni.lt

Kviečiame visus į

TORONTO LIETUVIŲ JAUNIMO ANSAMBLIO "GINTARAS" AUKSINĮ 50-ČIO JUBILIEJŲ

"Supyniau šokių marga juosta"

Kada: 2005 m. balandžio 9, šeštadienį, 4 v.p.p.

Kur: Etobicoke School of the Arts, 675 Royal York Rd.

Tuo po koncerto, visi rinksimės į Anapilio didžiąją salę
pasilinksinti: "Ar prisimeni kai?"

Bilietai į abu renginius - \$50; į koncertą - \$20; į pasilinksminimą - \$40.
Užsisakyti bilietus pas J. Vingelienę tel. (416) 233-8108.

"Gintaro" tėvų komitetas

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO MINĖJIMAS

įvyks š.m. vasario 20, sekmadienį, 4 v.p.p.

ANAPILIO SALĖJE (2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.)

Minėjimo paskaitininkė - VAIVA VĖBRAITĖ-GUST,

JAV LB valdybos pirmininkė, Lietuvos prezidento patarėja

Minėjimo koncerte dalyvaus: Toronto chorai "Aras", "Daina", "Angeliukai",
"Gintarėliai", tautinių šokių grupė "Atžalynas"

KLB muziejuje-archyve veiks Tomo Pabedinsko fotografijos paroda *Lietuvos nuotraukos*.

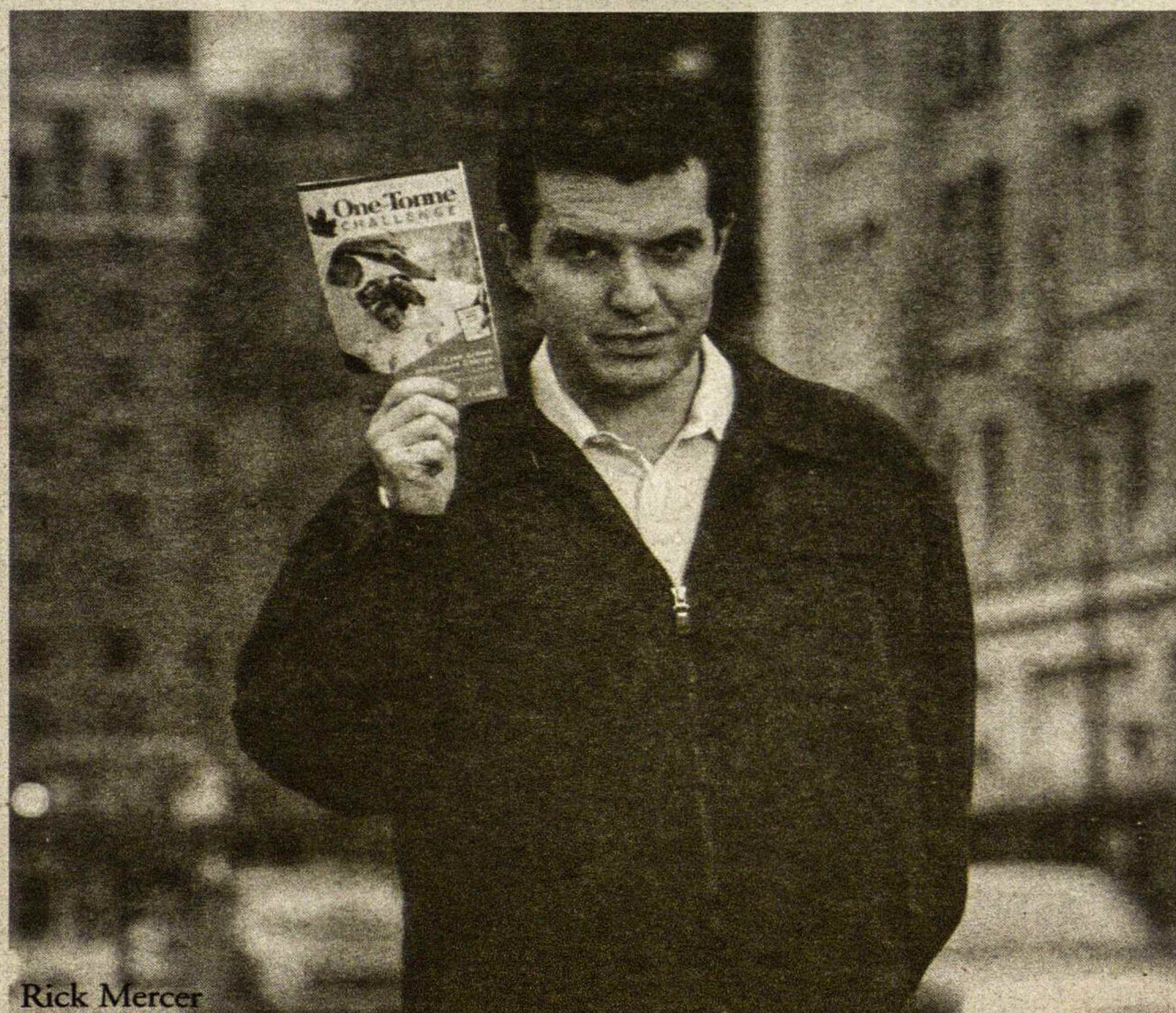
Visi kviečiami vaišėms po minėjimo parodų salėje. KLB Toronto apylinkės valdyba

Toronto Lietuvių pensininkų klubas rengia Vasario 16-tos minėjimą, kuris įvyks vasario 16, trečiadienį, 12 v.d. III-čio aukšto menėje. Paskaitą skaitys prof. Valdas Samonis. Meninę programą atliks choras "Daina", bus šilti pietūs. Bilietai

(\$10) gaunami pas: L. Mačionienę tel. 416 769-8353 arba S. Kuzmicką tel. 416 769-1351.

A. a. tėvelio, Juozo Atkočiūno 20 metų mirties sukakties prisiminimui, *Tėviškės žiburiams* \$25 aukojo Gr. ir St. No-reikai (Lethbridge, Alberta).

Muziko Ačio Banko smuiko klasės mokinių koncertas Valentino dienos proga, įvyks š.m. vasario 12, šeštadienį, 6 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje. Visi kviečiami apsilankyti. Įėjimas nemokamas. I.B.

Rick Mercer

Every Canadian loves a challenge, right?

On average, each Canadian produces five tonnes of greenhouse gases a year. Driving, heating and cooling our homes, using appliances... almost anything we do that uses fossil fuels for energy also creates greenhouse gas (GHG) emissions. And these emissions are causing our climate to change.

Take the One-Tonne Challenge – reduce your energy use and your GHG emissions by 20%, or one tonne. You'll save money, and help to protect our climate and our air quality.

Get your Guide to the One-Tonne Challenge.

Visit climatechange.gc.ca or call

1 800 O-Canada (1 800 622-6232), TTY 1 800 465-7735.

One-Tonne Challenge Take action on climate change

Government
of Canada

Gouvernement
du Canada

Canada

TORONTONT

Anapilio žinios

• Vasario 6, sekmadienį, Anapilio salėje Toronto "Rambyno" ir "Šatrijos" skautų turtai iškilmingoje sueigoje minėjo Vasario 16-ją. Ta proga su vėliavomis jie dalyvavo Lietuvos kankinių šventovėje 9.30 v.r. Mišiose.

• Vasario 9, trečiadienį, išpuola Pelenų diena. Tai susilaikymo nuo sotaus maisto bei mėsinių valgių diena. Su šia diena prasideda Gavėnios laikotarpis. Susilaikymas nuo sotaus maisto yra privalomas tik asmenims nuo 18 m. iki 59 m. amžiaus, o virš 14 m. amžiaus katalikams Kanadoje galioja penktadieniais nuo mėsos susilaikymas, kurį galima pakeisti, reikalui esant, kitokiu atgailos būdu.

• Visiems parapijiečiams primename, jog mūsų kaip Kanados piliečių pareiga prižiūrėti, kad mūsų atstovai parlamente rūpintųsi išlaikymu teisingos santuokos sampratos ir pasisakyti bei balsuoti prieš mažumos siūlomas vyro su vyru bei moters su moterimi santuokos naujoves. Prašome kiekvieną tuo reikalu parašyti laišką savo parlamentaramui, o jo kopiją pasiųsti Kanados ministeriui pirmininkui.

• Gavėnios susikaupimas Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje bus vasario 23, trečiadienį, 2 v.p.p. Susikaupimą ves vysk. Jonas Ivanauskas iš Kauno arkivyskupijos.

• Gavėnios susikaupimas Delhi miesto Šv. Kazimiero šventovėje bus vasario 24, ketvirtadienį, 3 v.p.p. Susikaupimą ves vysk. Jonas Ivanauskas iš Kauno arkivyskupijos.

• Gavėnios susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje vyks nuo vasario 25, penktadienio, iki vasario 27, sekmadienio. Susikaupimą ves vysk. Jonas Ivanauskas iš Kauno arkivyskupijos. Susikaupimo dienų tvarka: vasario 25, penktadienį – Mišios su pamokslu 11 v.r.; vasario 26, šeštadienį – Mišios su pamokslu 11 v.r., 4 v.p.p. bus Gavėnios susikaupimui skirtas giesmių koncertas, po kurio bus Mišios su pamokslu; vasario 27, sekmadienį – pamokslai ir Mišios bus įprasta sekmadienio tvarka. Išpažinčių susikaupimo vedėjas klausys kas dieną prieš ir po Mišių.

• Vasario 27, sekmadienį, 12.30 val. po Gavėnios susikaupimo Anapilyje, mūsų parapijos Religinė sekcija rengia pabendravimo su vysk. J. Ivanausku vaišes parapijos salėje. Vaisės bilietai jau platinami sekmadieniais. Kainos: porai - \$15; asmeniui - \$8; vaikams - po \$2.50.

• Mišios vasario 13, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Viktoriją-Emiliją Žemaitienę, 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Joną Jonikį; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje vasario 12, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Mečislovą Norkų.

A.a. Teklės Sekonienės atminimui pagerbti Antanas Bumbulis *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

A.a. Liudui Gutauskui mirus, užjausdami jo žmoną Danutę Gutauskienę ir jos šeimą, Genovaitė ir Petras Breichmanai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$30.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Gavėnios rekolekcijos šiais metais vyks kovo 10-13 dienomis. Jas ves vysk. Jonas Ivanauskas. Jis - Kauno seminarijos ir Vytauto Didžiojo universiteto dėstytojas. Vyskupu išventintas 2003 metais ir paskirtas Kauno arkivyskupijos augziliaru.

• Tretininkų Mišios ir susirinkimas įvyks šį ketvirtadienį, vasario 10, 10 v.r. "Vilnius Manor" patalpose.

• "Žodis tarp mūsų" knygų dar liko vasario mėnesiui. Kasdieninių skaitinių apmąstymai labai tinka Gavėnios laikotarpiui. Kaina yra tik \$2. Prašome įsigyti knygytes ir paremti Lietuvos dvasinį atgimimą.

• Jūratės Landsbergytės vargonų muzikos koncertas įvyks mūsų šventovėje vasario 19, šeštadienį, 4 v.p.p. Šalia virtuozių vargonų lietuviškos ir bažnytinės muzikos, "Volungės" choras giedos religines giesmes, įterpiant Gavėniai pritaikytus šv. Rašto skaitinius.

• Gavėnios trijų paskaitų ciklą ves Toronto universiteto Regis College profesorius Gilles Mongeau. Pirmoji paskaita įvyks vasario 10, ketvirtadienį, šventovėje po 7 v.v. Mišių, tema: "Mes atpažinome Jį lauždami duoną". Antroji paskaita: "Naujųjų laikų puota" vyks vasario 24 d. Trečioji "Kojų plovimas" - kovo 3 d.

• Dokumentinis filmas "Lietuvos krepšinis 1920-2004" bus rodomas Prisikėlimo par. salėje vasario 13, sekmadienį, 1 v.p.p.

• Šv. Mišios sekmadienį, vasario 13: 8 v.r. už a.a. Praną Kerševičių; 9 v.r. už a.a. Veroniką Mikelėnienę V mirties metinės; 10.45 v.r. už a.a. Joną ir Algį Puterius, už a.a. Joną Dirmantą, už a.a. Vytautą Barauską ir šeimos mirusius; 12.15 v.p.p. už a.a. Craig Yelovich.

Maironio mokyklos žinios

• Vasario 19 d. rengiama Vasario 16-tosios šventės mokykloje. KLJS-ga ir Toronto universiteto lietuvių studentų draugija paruos mokiniams tautinių užsiėmimų.

• Aleksandra Valaitytė bus padėjėja VI-to sk. mokytojai Virginijai Zenkevičiūtei-Saccoccia; Darius Sonda rinks medžiagą "Jaunimo žodžiui" *Tėviškės žiburiuose*.

• Vasario 5 d. Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleiviai, paruošti Nijolės Benotienės ir tautosakininkės Violetos Levandauskienės, įdomiai supažindino visus mokinius su lietuviškais Užgavėnių papročiais. Buvo dainų, ratelių, kaukių ir rago pūtimo. Živilė

Lietuvių Namų žinios

• Lietuvių Namų svetainėje pietavo 120 svečių.

• Labdaros valdybos posėdis įvyks vasario 17 d. 7 v.v., Slaugos Namuose. Lietuvių Namų valdybos posėdis įvyks kovo 9, trečiadienį, 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje.

• Balandžio 23 d. Vytauto Didžiojo salėje įvyks Medžiotojų klubo "Tauras" tradicinis metinis balius. Bus žvėrienos vakarienė su vynu, vyks loterija. Dainuos vyrų choras "Aras", šokiams gros V. Povilonis

• Filmą "Vieni vieni" rodytas Lietuvių Namuose sutraukė pilną seklyčią žiūrovų. Artimoje ateityje šį filmą numatoma rodyti Prisikėlimo parapijos patalpose.

• LN Kultūros komisija yra gavusi naujai išleistų knygų iš Lietuvos, taip pat turi įdomių vaizdajuosčių. Teirautis tel. 416 769-1266.

• "Lokyje" galima gauti medaus, duonos ir kitų lietuviškų maisto gaminių. Teirautis tel. 416 534-8214.

• Barui "Lokys" reikalingas tarnautojas (barmanas) dirbti pilnu laiku. Kreiptis į LN vedėją raštinėje arba skambinti tel. 416 532-3311.

• Kviečiame visus pietums į Lietuvių Namus. Norintieji pasiimti sekmadienį gaminamų patiekalų į namus prašome iš anksto užsisakyti tel. 416 532-3311.

Slaugos namų žinios

• Slaugos namams aukojo: \$100 - D. G. Rocca a.a. V. Marcinkevičiaus atminimui; \$60 - M. S. Chomik a.a. E. Azubalienės atminimui; po \$200 - P. Vytė ir V. Paulionis; a.a. J. Barzdaitienės palikimas - \$1,000. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą Slaugos namams.

Muziejaus-archyvo žinios

• "Baltic Women's Council" organizacijos lietuvių sekcija, baigdama savo veiklą, muzieju-archyvui paaukojo savo izde likusius pinigus - \$144.91. Taip pat gauta \$1,000 auka iš a.a. Juozo Vito palikimo.

Išganytojo parapijos žinios

• Vasario 13, sekmadienį, pamaldos 9.30 v. ryto. Po pamaldų Lietuvių Namuose įvyks konfirmandų pamoka.

• Vasario 20, sekmadienį, 9.30 v. ryto pamaldos, tikybos pamokos vaikučiams bei pirmos Komunijos pamoka ir po pamaldų Lietuvių Namuose konfirmandų pamoka.

• Ekumeninės pamaldos - vasario 27, sekmadienį, 9.30 v. ryto Išganytojo parapijos šventovėje ir kovo 2, trečiadienį, 7 v.v. Prisikėlimo parapijos šventovėje.

Taisytina klaida. TŽ 2005 m. 5 nr. autorė straipsnio "Šventojo Rašto diena" yra Genovaitė Gustaitė, o ne A. Garmutė, kaip išspausdinta per klaidą. Atsiprašome autorę ir skaitytojus.

MONTREALQUE

Antanas J. Mickus, Montrealio AV parapijos zakristijonas, jau 6 metai groja vargonais šventovėje per šventines pamaldas, vasaros metu gieda su sol. A. Kebliu

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 87 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS Montrealyje įvyks 2005 m. vasario 13 d. Aušros Vartų parapijoje. 11 v.r. iškilmingos pamaldos šventovėje, 12 v.d. minėjimo aktas salėje. Prelegentė - Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirm. Rūta Žilinskienė. Meninę programą atlieka Montrealio ansamblis "Melodija". Įėjimas - laisva auka. Po minėjimo - kavutė. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Rengia KLB-ės Montrealio apylinkės valdyba. A.S.

Aušros Vartų parapijos ŽINIOS

Užgavėnių vakaronė parapijos salėje vasario 5 d. praėjo sėkmingai. Vaikai ir tėveliai suvaidino komediją *Katės namai*. Vyko kaukių pasirodymas, triukšminga žiemos palyda, Lašininio (G. Gedriko) ir Kanapinio (P. Paulausko) kova, šokiai, žaidimai ir kaukių premijavimas. Suaugusių premiją laimėjo Dana Urbonavičienė, vaikų - Dainava (Jurkutė) Blayney ir sesutės Polina ir Sonia Miščenko. Visi vaikai gavo šokolado. Blynais bei kitais skanumynais vaišino Dana Urbonavičienė ir jos sesuo iš Lietuvos Janė Kuzmickienė. Vakaronę pravedė Vida Ibijanskienė.

KLK moterų dr-jos Montrealio skyriaus susirinkimas kviečiamas Aušros Vartų parapijos klebonijoje vasario 27 d. po 11 val. Mišių. Bus aptarti einamieji reikalai bei Velykų stalo parengimas balandžio 3 d. Narės ir svečiai kviečiami dalyvauti. D.S.

Šv. Kazimiero parapijos ŽINIOS
Vyskupas Jonas Ivanauskas aukos Mišias ir skaitys rekolekcijų pamokslą Šv. Kazimiero šventovėje vasario 12, šeštadienį, 5 v.p.p. Susitikimas su vyskupu vyks klebonijoje po Mišių.

Sv. Onos draugija pradės naują sezoną kovo 13 d. Primename narėms atsinešti narių knygytes į susirinkimą ir užsimokėti metinį mokestį.

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

PADĖKA
ATA

BRONIUS KIRSTUKAS

mirė 2005 m. sausio 5 d. Montrealyje

Dėkojame kun. Ričardui Birbilui už aukotas Mišias, chorui ir vargonininkui už puikią gėdulinę muziką, visiems draugams už atvykimą atsisveikinti su velioniu. Jūsų paguoda mums buvo labai prasminga.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už dalyvavimą -

Vokey šeima - Birutė, Ronald, Melissa ir Timothy, Valdis Kirstukas

**Toronto vyrų choro "ARAS",
vadovaujamo Lilijos Turūtaitės,**

KONCERTAS

vasario 13, sekmadienį, 3 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W.

Visi kviečiami paremti choro veiklą